

Α.Τ.Ε.Ι ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΤΟ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ :
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ :**

**ΣΤΡΥΧΝΟΥ Φ.
ΠΑΓΓΟΥΣΗΣ Β.**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2011

ΤΟ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

**αυτόν που μπορεί να ατενίζει
τις φυλακές, σκεπτόμενος:
«Ποτέ δεν θα με εγκλείσουν μέσα
σ' αυτούς τους τοίχους!»
να έχει ούτε αξιοπρέπεια,**

**«Οικτίρω
αυτά τα κτίρια,
Τούτος δεν μπορεί**

**θάρρος, ούτε πεποίθηση.
υπηρέτης των καταπιεστών,
γίνει ο ίδιος καταπιεστής»**

Σεμπάστιαν Φορ

ούτε πάθος, ούτε

Είναι γλοιώδης

έτοιμος να

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
----------------------	----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1° : ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ.....	3
---------------------------	----------

1.1. Ιστορική αναδρομή.....	3
1.2. Έννοια, αντικείμενα, χαρακτηριστικά και δημιουργία ποινικών νόμων.....	4
1.2.1. Αντικείμενα της σωφρονιστικής επιστήμης.....	4
1.2.2. Χαρακτηριστικά.....	5
1.2.3. Η δημιουργία των ποινικών νόμων.....	5
1.3. Μορφές εγκλημάτων.....	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2° : ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	12
-------------------------------	-----------

2.1. Σωφρονιστικά συστήματα κλειστής μεταχείρισης.....	12
2.1.1. Το κοινοβιακό σωφρονιστικό σύστημα.....	12
2.1.2. Το απομονωτικό σωφρονιστικό σύστημα (πεννσυλβανικό).....	12
2.1.3. Το μικτό σωφρονιστικό σύστημα (ωβούρνειο).....	13
2.1.4. Το προοδευτικό σωφρονιστικό σύστημα (Ιρλανδικό).....	14
2.2. Σωφρονιστικά συστήματα ανοιχτής μεταχείρισης.....	15
2.3. Εναλλακτικές ποινές αντί της φυλάκισης.....	16
2.3.1. Αναστολή	16
2.3.2. Ηλεκτρονική επιτήρηση.....	17
2.3.3. Κατ' οίκον περιορισμός.....	18
2.3.4. Ποινική μεσολάβηση.....	18
2.3.5. Μείωση της ποινής.....	18
2.3.6. Αμνηστία και χάρη.....	19
2.3.7. Εναλλακτικά μέτρα για χρήστες ναρκωτικών ουσιών.....	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3° : ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ

– Η ΕΣΧΑΤΗ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ.....	21
3.1. Θανατική ποινή και μέθοδοι εκτέλεσής της.....	21
3.1.1. Αγχόνη.....	21
3.1.2. Ηλεκτρική καρέκλα.....	22
3.1.3. Θάλαμος αερίων.....	23
3.1.4. Θανατηφόρα ένεση.....	24
3.1.5. Πολιτικός θάνατος.....	25
3.2. Θανατική ποινή στον κόσμο.....	25
3.3. Υπέρ ή κατά της θανατικής ποινής.....	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4° : ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΙΜΩΡΟΥ.....

47	47
4.1. Ψυχολογικές επιπτώσεις του εγκλεισμού.....	47
4.1.1. Ψυχολογικές επιπτώσεις στους καταδικασμένους σε θανατική ποινή.....	49
4.2. Στερήσεις του εγκλεισμού.....	50
4.3. Η ψυχολογία της κοινωνίας τιμωρού.....	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5° : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....

53	53
5.1. Οι κρατούμενοι στην Ελλάδα βάση των κοινωνικών τους χαρακτηριστικών.....	53
5.1.1. Οι κρατούμενοι με βάση το φύλο τους.....	53
5.1.2. Οι κρατούμενοι με βάση την ηλικία τους.....	54
5.1.3. Οι κρατούμενοι με βάση το μορφωτικό τους επίπεδο.....	56
5.2. Εγκλήματα βίας ανά τον κόσμο.....	57

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	74
--------------------------	-----------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σωφρονιστικό σύστημα ή αλλιώς σωφρονιστική επιστήμη πρωτοεμφανίστηκε περίπου το 13^ο αιώνα έχοντας βέβαια περισσότερο τη μορφή τιμωρητικού παρά σωφρονιστικού χαρακτήρα. Ο σωφρονισμός είναι ένας κλάδος που μέχρι και σήμερα συνεχίζει να αναπτύσσεται και να διαμορφώνεται, δυστυχώς όμως με πολύ αργούς ρυθμούς, και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να παρουσιάζει κοίνα χαρακτηριστικά με τα δεδομένα που ίσχυαν πριν από 800 χρόνια.

Σκοπός αυτής της έρευνας είναι η μελέτη και παρουσίαση του σωφρονιστικού συστήματος σε παγκόσμιο επίπεδο, από την εμφάνιση του μέχρι και σήμερα, και στόχος της είναι να καλύψει όσο είναι δυνατόν όλες τις πτυχές του αλλά και να προβληματίσει όσους δεν γνώριζαν τι είναι στην πραγματικότητα ο σωφρονισμός και η φυλακή.

Η έρευνα αυτή αποτελείται από πέντε κεφάλαια που είναι τα εξής :

1. ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ : Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αρχικά μία ιστορική αναδρομή από το 13^ο αιώνα μέχρι και σήμερα. Στη συνέχεια αναφέρονται οι έννοιες και τα χαρακτηριστικά της σωφρονιστικής επιστήμης καθώς και η δημιουργία των ποινικών νόμων και τέλος περιγράφονται τα περισσότερα από τα είδη των εγκλημάτων.

2. ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ : Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται τόσο τα σωφρονιστικά συστήματα κλειστής μεταχείρισης (κοινοβιακό, απομονωτικό, μικτό και προοδευτικό) όσο και τα συστήματα ανοιχτής μεταχείρισης (αγροτικές φυλακές, σύστημα περιπτέρων, ημιελεύθερη διαβίωση). Επίσης αναφέρονται και όλα τα εναλλακτικά μέτρα που έχουν θεσπιστεί αντί της φυλάκισης, καθώς και τα μέτρα για τους χρήστες ναρκωτικών ουσιών.

3. ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ – Η ΕΣΧΑΤΗ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ : Στο τρίτο κεφάλαιο αναφέρονται όλες οι μέθοδοι εκτέλεσης που έχουν περάσει από την ιστορία και περιγράφονται οι πιο συνηθισμένες και αυτές που ισχύουν ακόμη και σήμερα. Επίσης αναφέρονται όλες οι χώρες που είτε είχαν είτε έχουν ακόμα σε ισχύ την θανατική ποινή, καθώς και τις χρονολογίες είτε της κατάργησης είτε της τελευταίας εκτέλεσης.

4. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΙΜΩΡΟΥ : Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρονται οι ψυχολογικές διακυμάνσεις των κρατουμένων από την πρώτη ημέρα της φυλάκισης τους καθώς και με το πέρασμα των χρόνων αλλά και οι βλάβες που μπορεί να προκαλέσει ο εγκλεισμός στην ψυχολογία τους καθώς επίσης και ο στιγματισμός τους στο κοινωνικό σύνολο. Επίσης αναφέρεται και η αντιμετώπιση της κοινωνίας προς τους φυλακισμένους όπως επίσης και η ψευδής αίσθηση ασφάλειας που νοιώθει με το χτίσιμο όλο και περισσότερων φυλακών.

5. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ : Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία για τον πληθυσμό των φυλακών και για τους παράγοντες που τον επηρεάζουν καθώς και για την τάση αύξησης ή μείωσης της εγκληματικότητας ανά τον κόσμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1° : ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

1.1. Ιστορική αναδρομή

Το αρχαίο ρωμαϊκό και ελληνικό δίκαιο όριζε τη φυλακή ως τόπο φύλαξης των υποδίκων μέχρι να παραπεμφθούν σε δίκη. Το ίδιο ίσχυε και κατά τον Μεσαίωνα. Η καθιέρωση της φυλακής όπως την γνωρίζουμε σήμερα, δηλαδή ως τόπο εκτέλεσης της ποινής είναι θεσμός σχετικά πρόσφατος και οφείλεται σε επίδραση του κανονικού δικαίου της καθολικής εκκλησίας.

Το κανονικό δίκαιο θεωρούσε την αντικοινωνική συμπεριφορά ως έγκλημα και τον εγκληματία ως αμαρτωλό που έπρεπε να φέρει ξανά στον ίσιο δρόμο με την μόνωση και την τιμωρία. Έτσι, η σύνοδος της Beziere αποφάσισε το 1266 ότι οι καταδικασμένοι από τις εκκλησιαστικές δικαιοδοσίες έπρεπε να υποβάλλονται σε απομόνωση τη νύχτα και την ημέρα να τηρούν τον κανόνα της απόλυτης σιωπής. (<http://ebvomadiaio-rantevou.pblogs.gr>)

Παρ' όλα αυτά η τιμωρία δεν περιορίστηκε μόνο στη σκληρή εργασία και την απομόνωση. Στην Ευρώπη αλλά και στις Ηνωμένες πολιτείες, συναντάμε την δημόσια ομολογία εγκλήματος η οποία μάλιστα συνοδευόταν από σκληρά βασανιστήρια (μαστίγωση, στιγματισμός κ.α) και εν ψυχρώ δολοφονίες με εξάρθρωση του σώματος και κάψιμο στην πυρά.

Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα και στις αρχές του 19^{ου}, άρχισαν να συντάσσονται «σύγχρονοι κώδικες» και να εξαφανίζονται σιγά σιγά τα βασανιστήρια. Μόνο η μαστίγωση παρέμεινε ακόμα σε έναν περιορισμένο αριθμό από ποινικά συστήματα (Ρωσία, Αγγλία, Πρωσία). (Michel Foucault, 1976)

Εν τούτοις, από το 1876 και μετά, στις Η.Π.Α κυρίως ξεσπάει μία ρατσιστική πολιτική προς τους Νέγρους οι οποίοι συλλαμβάνονται με την παραμικρή αφορμή και τους επιβάλλονται βαριές ποινές ή πρόστιμα, οπότε υποχρεώνονται να δουλεύουν σα να ήταν σκλάβοι ή εσωτερικοί υπηρέτες. Παράλληλα μ' αυτό συναντάμε και το λεγόμενο σύστημα «ενοικίασης καταδίκων» σύμφωνα με το οποίο οι κατάδικοι παραχωρούνταν ή ενοικιάζονταν σε ιδιώτες επιχειρηματίες για παράλογα ποσά.

Γενικά επικρατούσε η άποψη ότι, «οι μαύροι βρίσκονται στις φυλακές διότι είναι εγκληματίες και είναι εγκληματίες διότι είναι μαύροι, και αν βρίσκονται στη φυλακή, τότε έπαθαν ότι τους άξιζε». Αντίθετα μ' αυτούς, οι λευκοί απαλλάχτηκαν σταδιακά από την απειλή του θανάτου για τα περισσότερα αδικήματα (το μόνο αδίκημα που οδηγούσε στην εκτέλεση ενός λευκού παρέμεινε να είναι ο φόνος) ενώ οι μαύροι – σκλάβοι υφίσταντο σε μερικές πολιτείες τη θανατική ποινή για έως και εβδομήντα διαφορετικά αδικήματα.
(Angela Y. Davis, 2008)

Στις μέρες μας πλέον έχει αλλάξει αρκετά το σωφρονιστικό σύστημα, παρ' όλα αυτά ακόμα και σήμερα συναντάμε βάρβαρες συμπεριφορές απέναντι σε κρατούμενους ακόμα και σε απλά υπόπτους, κυρίως κατά την ανακριτική διαδικασία. Τέτοια περιστατικά βίας τις περισσότερες φορές παραμένουν άγνωστα στην κοινή γνώμη διότι οι κρατούμενοι αναγκάζονται να κρατήσουν το σώμα τους κλειστό υπό την απειλή του καταλογισμού περαιτέρω εγκλημάτων που δεν έχουν διαπράξει.

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι αλλαγές και η εξέλιξη του σωφρονιστικού συστήματος κυρίως από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα μέχρι και σήμερα.

1.2. Έννοια, αντικείμενα, χαρακτηριστικά και δημιουργία ποινικών νόμων

Σωφρονιστική επιστήμη ονομάζεται ο εγκληματολογικός κλάδος, ο οποίος ερευνά, μελετά και επιδιώκει τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος με απώτερο σκοπό το σωφρονισμό και την κοινωνική επανένταξη των παραβατών του ποινικού κώδικα. (Ιορδανίδου Α. κ.ά., 1996)

1.2.1. Αντικείμενα της σωφρονιστικής επιστήμης

Αντικείμενα της σωφρονιστικής αποτελούν αφενός το σωφρονιστικό σύστημα και αφετέρου η σωφρονιστική πολιτική.

Με τον όρο σωφρονιστικό σύστημα εννóεται το σύνολο των αρχών και των κανόνων που διέπουν την εκτέλεση των ποινικών κυρώσεων κατά της

προσωπικής ελευθερίας, τόσο απ' την πλευρά της πολιτείας όσο και απ' την πλευρά των κρατουμένων. Μ' αυτή την έννοια, διαμορφώνονται διάφοροι τύποι σωφρονιστικών συστημάτων οι οποίοι υιοθετούνται απ' τα κράτη με βάση τις κοινωνικές, πολιτιστικές και τις θρησκευτικές τους αντιλήψεις.

Αντίθετα η σωφρονιστική πολιτική αποτελεί τμήμα της κατασταλτικής αντεγκληματικής πολιτικής και πρέπει να βρίσκεται σε αρμονία με το περιεχόμενο και τους στόχους των μέτρων κατά του εγκλήματος. Αποτελεί κυβερνητικό έργο και υπάγεται στον τομέα ευθύνης του υπουργείου δικαιοσύνης.

1.2.2. Χαρακτηριστικά

Η σωφρονιστική επιστήμη διακρίνεται για τα εξής ειδικότερα χαρακτηριστικά της :

- Έχει παγκοσμιότητα, με την έννοια ότι σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου, άσχετα απ' τις διαφορές των ποινικών συστημάτων, έχει τα ίδια ενδιαφέροντα και τα ίδια αντικείμενα έρευνας.
- Έχει καταστεί δυνατή η διεθνείς συνεργασία, η συγκριτική έρευνα και η ανάπτυξη δραστηριότητας από διεθνείς οργανισμούς όπως ο Ο.Η.Ε.
- Οι γνώσεις που προσφέρει ο κλάδος της σωφρονιστικής έχουν χρονική διάρκεια και είναι ανεξάρτητες από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, δεδομένου ότι η μεταχείριση για παράδειγμα των ανθρώπων / κρατουμένων παρουσιάζει σε μεγάλο βαθμό τα ίδια προβλήματα που παρουσίαζε πριν από 2500 χρόνια. (Στέργιος Αλεξιάδης, 2001)

1.2.3. Η δημιουργία των ποινικών νόμων

Οι πράξεις που τιμωρούνται απ' τον ποινικό κώδικα δεν χαρακτηρίζονται απ' τους δημιουργούς του αυθαίρετα ως εγκληματικές αλλά συνδέονται με τις γενικότερες αντιλήψεις της κοινωνίας περί ηθικής, δικαιοσύνης, τάξης και με θεωρίες της καθημερινότητας για τον κοινωνικό έλεγχο και την εγκληματικότητα.

Συγκεκριμένα οι κοινωνικές ομάδες είναι αυτές που κατασκευάζουν την αποκλίνουσα συμπεριφορά με το να δημιουργούν κανόνες των οποίων η παραβίαση σε θέτει εκτός του κοινωνικού σώματος.

Το πρόβλημα που παρουσιάζεται σ' αυτό το σημείο είναι ότι ορισμένες ομάδες είναι αναντίστοιχα ισχυρές ως προς άλλες με αποτέλεσμα να μπορούν να επιβάλλουν τη θέλησή τους αλλά και ταυτόχρονα να δίνουν την εντύπωση στις υπόλοιπες ότι αυτός ο νόμος είναι και αναγκαίος και δίκαιος. Το χειρότερο όμως είναι ότι το ίδιο το κράτος φροντίζει για τη διατήρηση της υπεροχής των ισχυρών ομάδων δημιουργώντας νόμους ευνοϊκούς μόνο προς τους δυνατούς.

Επίσης με την ποινική νομοθέτηση δεν ασκείται απλώς αντεγκληματική πολιτική αλλά εξυπηρετούνται παράλληλα και τα ακόλουθα συμφέροντα :

1. Ιδεολογικά : Τα συμφέροντα αυτά ποικίλλουν ανάλογα με τις πολιτικές πεποιθήσεις και τις απόψεις των ομάδων που επηρεάζουν την ποινική νομοθέτηση. Οι ομάδες αυτές επιδιώκουν να επιβάλλουν τις απόψεις τους και να ποινικοποιήσουν ορισμένες συμπεριφορές.
2. Οικονομικά : Τα οικονομικά συμφέροντα των ισχυρών ομάδων μέσω της δημιουργίας ποινικών κανόνων έχουν εξαλειφθεί εδώ και πολλά χρόνια. Έχουν δημιουργηθεί άλλες πιο αποδοτικές στρατηγικές οικονομικοπολιτικής μορφής. Παρ' όλα αυτά το ποινικό δίκαιο μπορεί ακόμα να συμβάλει στην προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων.
3. Συμφέροντα για τη διατήρηση της πολιτικής ισχύος και των δομών εξουσίας : Λόγω του ότι οι σχέσεις εξουσίας δεν μπορούν να διατηρούνται με την άσκηση φυσικής βίας, η δημιουργία των ποινικών κανόνων είναι το καταλληλότερο μέσο για τη νομιμοποίηση της εξουσίας των ισχυρών. (Έφη Λαμπροπούλου, 1999)

1.3. Μορφές εγκλημάτων

Το 1998 η INTERPOL στα πλαίσια του πρώτου συμποσίου για το οργανωμένο έγκλημα που έγινε στη Λυών της Γαλλίας έδωσε τον ακόλουθο ορισμό : « Οργανωμένο έγκλημα είναι κάθε επιχείρηση ή ομάδα ατόμων που

εμπλέκεται σε διαρκή παράνομη δραστηριότητα και έχει ως πρωταρχικό σκοπό την απόκτηση κερδών ανεξάρτητα από τα εθνικά σύνορα ».

Γενικά ο όρος «οργανωμένο έγκλημα» αποτελεί πόλο αντικρούσεων μεταξύ των χωρών και καθιστάται αδύνατη η ύπαρξη ενός κοινά αποδεκτού ορισμού. (<http://www.astynomia.gr>)

Από τις πιο συνηθισμένες μορφές εγκλημάτων είναι αυτές που παρουσιάζονται παρακάτω.

1. Εγκλήματα πολέμου και γενοκτονίες :

Σε διάφορες εποχές οι πολεμικές και κατακτιτικές ενέργειες είχαν ως συνέπεια τη μερική καταστροφή πληθυσμών.

Ο όρος γενοκτονία δημιουργήθηκε επίσημα μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο. Αυτόν τον όρο μπορούμε εφ' όλης της σημασίας του να τον αποδώσουμε στο πιο ψυχρό και κτηνώδες σχέδιο εξόντωσης εναντίον της εβραϊκής φυλής από τη Γερμανία του Χίτλερ.

Υπολογίζεται ότι από τα περίπου 12 εκατομμύρια άτομα (κατώτερης φυλής, σύμφωνα με τους Γερμανούς) που θανατώθηκαν από τους Γερμανούς, τα 8 εκατομμύρια πέθαναν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης (Άουσβιτς, Νταχάου, Μπέλζεν, Φόσενμπεργκ, Μαουτχάουζεν κ.τ.λ).

Επίσης αναγνώριση των μαζικών σφαγών εις βάρος τους από την Οθωμανική αυτοκρατορία διεκδικούν οι Αρμένιοι και οι Έλληνες.

(<http://www.wikipedia.gr>)

2. Διαφθορά :

Η διαφθορά αποτελείται από τις ακόλουθες κατηγορίες :

Οικονομικά εγκλήματα :

Είναι εγκλήματα όπως η φοροδιαφυγή, η τοκογλυφία, η μη καταβολή χρεών προς το δημόσιο και εισφορών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ο χρηματισμός κρατικών λειτουργιών, η κατασπατάληση και υπαιξέρεση δημόσιου χρήματος κ.α. (Άγγελος Τσιγκρής, 2003)

Πολιτικά σκάνδαλα :

Στα πολιτικά σκάνδαλα ανήκουν το ρουσφέτι, δηλαδή η εύνοια κάποιων ατόμων εις βάρος άλλων με κύριο σκοπό την εξαγορά ψήφων.

Επίσης ο νεοποτισμός, δηλαδή η οικογενειοκρατία που εκδηλώνεται με την παραχώρηση αξιωμάτων σε συγγενείς και φίλους είναι μία μορφή εγκλήματος που παρουσιάζεται κυρίως στην πολιτική και τη θρησκεία.

3. Λαθρεμπόριο :

Το λαθρεμπόριο γίνεται κυρίως σε είδη που υπόκεινται σε βαρείς δασμούς καθώς και σε απαγορευμένα είδη (κοσμήματα, ποτά, τσιγάρα, αυτοκίνητα, ναρκωτικά, όπλα, εκρηκτικά κ.τ.λ).

Δυστυχώς το λαθρεμπόριο δεν περιορίζεται μόνο σε αντικείμενα. Ένα φαινόμενο που έχει ιδιαίτερη ανάπτυξη λόγω του υψηλού κέρδους είναι το Trafficking ή αλλιώς εμπορία ανθρώπων. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, οι συνηθέστερες μεταξύ των οποίων, η διακίνηση παιδιών και γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, η εργασιακή εκμετάλλευση, η παιδική πορνογραφία, η αφαίρεση οργάνων, η εμπορία βρεφών για παράνομη υιοθεσία, η στρατολόγηση ανηλίκων για τέλεση τρομοκρατικών ενεργειών κ.α.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, δύο εκατομμύρια άτομα ετησίως διακινούνται παράνομα. Φυσικά στο πλαίσιο της Ε.Ε, μια τέτοια παράνομη διακίνηση μπορεί να ευνοείται λόγω του ανοίγματος των συνόρων μεταξύ κρατών μελών.

Ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση του φαινομένου έχουν αναλάβει η Ε.Ε με τη στήριξη της Europol (ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών) και της Eurojust και τα Η.Ε. Υπάρχουν βέβαια και άλλοι διεθνείς οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στο πεδίο αυτό καθώς το Trafficking πρόκειται για ένα είδος εγκλήματος που εξευτελίζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, πράγμα που δε θα πρέπει να είναι αποδεκτό σε καμία κοινωνία. (<http://www.eurozoi.gr>)

4. Αεροπειρατεία :

Με τον όρο αεροπειρατεία χαρακτηρίζεται η παράνομη κατάληψη αεροσκάφους όταν βρίσκεται σε λειτουργία ή σε πτήση.

Η πρώτη αεροπειρατεία πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουλίου του 1947 σε ρουμανικό αεροσκάφος. Κατά τη δεκαετία του 1960 το αδίκημα αυτό άρχισε να

λαμβάνει έκταση με συνέπεια να θεσπιστούν διεθνείς κανόνες δικαίου για την προστασία των ταξιδιωτών, των αεροσκαφών και των πληρωμάτων τους.

5. Βανδαλισμός :

Ο όρος προήλθε από το Γερμανικό φύλο των Βανδάλων, οι οποίοι συνήθιζαν κατά τις εκστρατείες τους να καταστρέφουν έργα τέχνης από τους τόπους των κατακτήσεών τους. Στις μέρες μας ο βανδαλισμός έχει λάβει μια ευρύτερη διάσταση που περιλαμβάνει και την καταστροφή γενικότερα της ιδιωτικής ή δημόσιας περιουσίας.

6. Εγκλήματα βίας :

Είναι τα πιο σύνηθες εγκλήματα και αποτελούνται από τις εξής κατηγορίες:

6.1 Εγκλήματα κατά της ζωής(ανθρωποκτονίες) :

Αυτά τα εγκλήματα τιμωρούνται συνήθως με την εσχάτη των ποινών που ισχύει ανάλογα με τη χώρα τέλεσής τους.

6.2 Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας :

Τέτοιου είδους εγκλήματα είναι οι κλοπές και οι ληστείες.

6.3 Σεξουαλικά εγκλήματα – βιασμοί :

Είναι εγκλήματα με σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των θυμάτων. Τις περισσότερες φορές ο θύτης τιμωρείται σκληρότερα από τους υπόλοιπους έγκλειστους παρά από το νόμο.

6.4 Ενδοοικογενειακή βία :

Τον Οκτώβριο του 2006 ψηφίστηκε στην Ελλάδα νόμος ο οποίος καθιστάτην ενδοοικογενειακή βία αξιόποινη πράξη.

Οι ρυθμίσεις του νέου νόμου απαγορεύουν την άσκηση βίας, σωματική ή ψυχολογική, μεταξύ των μελών της οικογένειας (εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις σταθερής συμβίωσης χωρίς γάμο, όπως επίσης και στους τέως συζύγους) ενώ τιμωρείται πλέον και ο βιασμός μέσα στο γάμο.

Η ποινική δίωξη ασκείται αυταπαγγέλτως και ο δράστης είτε συμφωνεί σε αποκατάσταση της αρμονικής συμβίωσης, με αποζημίωση του θύματος και παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος, ειδάλλως ακολουθείται σε αυτόφορη διαδικασία. (<http://kakoroihsh.wordpress.com>)

Στην Ευρώπη, ανάλογα με τη χώρα το 25-50% των γυναικών είναι θύματα κακοποίησης ενώ πάνω από 600 γυναίκες το χρόνο πεθαίνουν εξαιτίας της σεξιστικής κακοποίησης που έχουν υποστεί στο οικογενειακό περιβάλλον.

Στις πιο γυναικοκτόνες χώρες, αμέσως μετά τη Ρουμανία, βρίσκονται η Φινλανδία όπου σε κάθε εκατομμύριο γυναικών δολοφονούνται οι 8.65 στον κλειστό οικογενειακό κύκλο και ακολουθούν η Νορβηγία με 6.58, το Λουξεμβούργο 5.56, η Δανία 5.42 και η Σουηδία 4.59 ενώ η Ιταλία, η Ισπανία και η Ιρλανδία καταλαμβάνουν τις τελευταίες θέσεις.

Στο Μπαγκλαντές η «πρακτική» του να ρίχνει κάποιος οξύ στο πρόσωπο μιας γυναίκας είναι τόσο κοινή που διαθέτει το δικό της άρθρο στον ποινικό κώδικα.

Το πιο θλιβερό όμως είναι ότι πολλές απ' τις υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας, εάν κάποια στιγμή καταλήξουν ενώπιον της δικαιοσύνης, το πιθανότερο είναι να μην εκληφθούν ως ποινικό αδίκημα, προσκρούοντας σε διακρίσεις και προκαταλήψεις των δικαστών. (<http://www.asante.gr>)

6.5 Αρπαγή ή απαγωγή :

Η παράνομη κατακράτηση ατόμου υπάγεται στα διαρκή εγκλήματα. Διαρκές έγκλημα χαρακτηρίζεται εκείνο του οποίου η προσβολή έννομου αγαθού παρατείνεται χρονικά όσο εξακολουθεί η δημιουργηθείσα εκ του δράστη κατάσταση.

7. Εγκληματικότητα με δράστες ανήλικους μαθητές :

Ένα φαινόμενο που αντιμετωπίζουν οι ειδικοί ολοένα και συχνότερα είναι η σχολική βία, το λεγόμενο bullying. Η μεταφορά του στο διαδίκτυο και η εμφάνιση του cyberbullying είναι σχεδόν φυσικό επακόλουθο. (Jonathan Crowther, 1995)

Ο εκφοβισμός μεταξύ ανηλίκων στις σχολικές αυλές αλλά και έξω απ' αυτές και η μετατροπή του σε πράξεις βίας παρουσιάζει αύξηση. Έχουν καταγραφεί πολλά περιστατικά ανηλίκων που κλέβουν, εκβιάζουν και απειλούν.

Ο εκφοβισμός και η βία όμως μεταφέρεται πολύ γρήγορα και online με την μορφή υβριστικών συνθημάτων στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (facebook) .

Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι το πλήγμα και ο στιγματισμός που δέχεται ο ανήλικος στο διαδίκτυο είναι πιο βαθύ και μόνιμο. Η αυλή του σχολείου είναι ένας οριοθετημένος χώρος και τα προβλήματα μπορεί να λυθούν ομαλά με την παρέμβαση ενός ειδικού ή του καθηγητή. Στο διαδίκτυο όμως δεν υπάρχουν γεωγραφικά ή χρονικά όρια, ανά πάσα στιγμή της ημέρας το κοινό είναι απεριόριστο και οι θύτες πολλές φορές παραμένουν άγνωστοι.

(Σάκης Ιωαννίδης, 2011)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2° : ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

2.1. Σωφρονιστικά συστήματα κλειστής μεταχείρισης

Τα κυριότερα σωφρονιστικά συστήματα τα οποία εφαρμόστηκαν στο παρελθόν ή εφαρμόζονται ακόμη είναι το κοινοβιακό, το απομονωτικό, το μικτό και το προοδευτικό. Παρακάτω περιγράφονται τα εν λόγω συστήματα.

2.1.1. Το κοινοβιακό σωφρονιστικό σύστημα

Η καθιέρωση στην Ευρώπη των ποινικών μέτρων κατά της προσωπικής ελευθερίας, σε αντικατάσταση των βάρβαρων ποινών κατά της ζωής και του σώματος, κατά τα πρώτα χρόνια αποτελούσε μια σημαντική ανθρωπιστική και πολιτιστική κατάκτηση. Ήταν λογικό σ' αυτό το πρώτο βήμα να μη συνδυαστούν άλλοι στόχοι. Έτσι οι κρατούμενοι τοποθετούνταν σε απροσδιόριστης μορφής ιδρύματα μαζί με εγκαταλελειμμένα ορφανά, ασθενείς, ανήλικα είτε άνδρες είτε γυναίκες με σαφώς άθλιες συνθήκες διαβίωσης.

Σε μια προσπάθεια βελτίωσης της προαναφερόμενης κατάστασης αναπτύχθηκε το κοινοβιακό σωφρονιστικό σύστημα. Με βάση αυτό το σύστημα οι κρατούμενοι εξακολουθούν να διαβιούν σε κοινούς θαλάμους αλλά πλέον δίνεται βάση και στην βελτίωσή τους με δημιουργικές δράσεις όπως η εργασία.

2.1.2. Το απομονωτικό σωφρονιστικό σύστημα (πεννσυλβανικό)

Οι πρώτες φυλακές με σύστημα αντίθετο του κοινοβιακού ιδρύθηκαν στην Αγγλία το 1778 και 1791. Την ίδια εποχή ο Ιερεμίας Bentham υποστήριξε το πανοπτικό σύστημα ελέγχου των κρατουμένων βάση του οποίου ένα μόνο άτομο μπορούσε από ένα κεντρικό εποπτείο να παρακολουθεί το σύνολο των κρατουμένων.

Το συγκεκριμένο κτήριο δεν χτίστηκε ποτέ επηρέασε όμως στην κατασκευή πολλές μεταγενέστερες φυλακές όπως της Ολλανδίας, της Ισπανίας,

της Γερμανίας, της Αμερικής όπως επίσης και της Γαλλίας όπου προτάθηκε από ειδική νομοθετική επιτροπή το 1791 προς αντικατάσταση της θανατικής ποινής.

Τελικά το απομονωτικό σύστημα καθιερώθηκε στην Αγγλία από τον ιδρυτή της πολιτείας της Pennsylvania απ' όπου πήρε και το όνομά του. Βάση αυτού του συστήματος ο κρατούμενος παρέμενε μέρα νύχτα απομονωμένος με μόνη συντροφιά την Αγία Γραφή. Μέσω αυτής πιστευόταν ότι θα έβρισκε τη μετάνοια και το δρόμο της σωτηρίας.

Η απομόνωση ήταν τόσο απόλυτη ώστε ακόμη και στον εκκλησιασμό τα καθίσματα της εκκλησίας ήταν σαν κιβώτια με άνοιγμα στο ύψος της κεφαλής που εμπόδιζε την επικοινωνία των κρατουμένων.

Το απομονωτικό σύστημα πήρε την οριστική του μορφή από το 1829, όπου κατέστη υποχρεωτική η εργασία των κρατουμένων μέσα στα ατομικά τους κελιά.

2.1.3. Το μικτό σωφρονιστικό σύστημα (ωβούρνειο)

Το σύστημα αυτό αποτελεί συνδυασμό των δύο προηγούμενων γι' αυτό αποκαλείται μικτό. Εφαρμόστηκε οργανωμένο στη φυλακή του Auburn της Ν.Υόρκης το 1823 γι' αυτό και αποκαλείται ωβούρνειο.

Κατά το σύστημα αυτό οι κρατούμενοι παραμένουν σε απομόνωση τη νύχτα και εργάζονται από κοινού τη μέρα σε εργαστήρια της φυλακής. Ωστόσο κατά τη διάρκεια της εργασίας, τηρείται απόλυτη σιωπή για πνευματική απομόνωση και πολύ αυστηρή πειθαρχία.

Πλεονεκτήματα αυτού του συστήματος, θεωρήθηκαν, η αποφυγή των δυσμενών συνεπειών που επέφερε η απομόνωση στον ψυχικό κόσμο του κρατούμενου, ο εθισμός του σε εργασία μαζί με άλλα άτομα καθώς επίσης και ο περιορισμός του κόστους των φυλακών (διότι κατά το σύστημα αυτό δεν απαιτούνταν ευρύχωρα κελιά, αφού ο κρατούμενος παρέμενε σ' αυτά μόνο τη νύχτα, ούτε μονωτικά έδρανα στις εκκλησίες κτλ). Το σύστημα αυτό εξαπλώθηκε γρήγορα στις πολιτείες της Β. Αμερικής αλλά και σε ευρωπαϊκές χώρες όπως το Βέλγιο, η Ελβετία, η Αγγλία και αλλού.

2.1.4. Το προοδευτικό σωφρονιστικό σύστημα (Ιρλανδικό)

Το προοδευτικό σωφρονιστικό σύστημα αποδέχεται τα χαρακτηριστικά των προηγούμενων αλλά τα αξιοποιεί πιο μεθοδικά. Πρωτοεμφανίστηκε στην Ιρλανδία μετά το 1850 όταν επικεφαλής της διοίκησης των φυλακών τοποθετήθηκε ο Ιρλανδός Walter Crofton.

Κατά το σύστημα αυτό η διάρκεια της εκτέλεσης της ποινής διαιρείται σε τρία στάδια :

- Στο πρώτο πρώτο στάδιο, διάρκειας τουλάχιστον εννέα μηνών, ο κατάδικος παραμένει σε απομόνωση χωρίς εργασία.
- Στο δεύτερο στάδιο οι συνθήκες διαβίωσης είναι πιο βελτιωμένες. Ο κατάδικος παραμένει σε απομόνωση τη νύχτα αλλά εργάζεται από κοινού με συγκατατούμενούς του τη μέρα. Η διάρκεια του σταδίου αυτού δεν είναι καθορισμένη αλλά ο κατάδικος πρέπει να διανύσει 4 τάξεις καθεμία από τις οποίες διακρίνεται από το διάφορο χρώμα στολής και η παραμονή του εξαρτάται από την εργατικότητα και τη διαγωγή του. Ενδεχομένη κακή διαγωγή σήμαινε υποβάθμιση σε κατώτερη τάξη
- Τέλος στο τρίτο στάδιο εκτέλεσης της ποινής ο κρατούμενος απολύεται υπό τον όρο ότι δεν θα διαπράξει νέο έγκλημα στο μέλλον.

Το εν λόγω σύστημα εφαρμόστηκε σε πολλά κράτη καθώς και στη φυλακή της Κέρκυρας επί αγγλικής κατοχής. Το βασικό του πλεονέκτημα είναι ότι για πρώτη φορά η διάρκεια εκτέλεσης της ποινής εξαρτάται από τον ίδιο τον κρατούμενο. Αντιθέτως βασικά του μειονεκτήματα αποτελούν αφενός οι δυσχέρειες παρακολούθησης της εξέλιξης καθενός καταδίκου και αφετέρου η ανάγκη για φυλακές που θα διαθέτουν τόσο ατομικά κελιά όσο και εγκαταστάσεις για εργασία.

2.2. Σωφρονιστικά συστήματα ανοιχτής μεταχείρισης

Η κλειστή φυλακή από την ίδρυσή της είχε επικριθεί για τον αρνητικό αντίκτυπο της πάνω στο άτομο τόσο ψυχοσωματικά όσο και ως κοινωνικής μονάδας (σχέσεις με την οικογένεια, το επάγγελμα, τις αντιδράσεις του περιγυρου κ.α.). Αποδείχτηκε πως η φυλακή είναι το πιο ακατάλληλο μέσο για την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής ένταξης. Η παραπάνω διαπίστωση οδήγησε στο άνοιγμα της φυλακής και την υιοθέτηση συστημάτων με κάποιο ποσοστό ελευθερίας.

Τέτοια συστήματα είναι :

1. Η δημιουργία φυλακών στις οποίες οι κρατούμενοι θα εργάζονται, μέσα στον ευρύτερο χώρο του καταστήματος αλλά είτε στο ύπαιθρο είτε σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις απομακρυσμένες απ' το κυρίως κτήριο. Σ' αυτήν την αρχή στηρίζεται η οργάνωση των αγροτικών φυλακών.

2. Το σύστημα των περιπτέρων το οποίο εφαρμόστηκε κυρίως σε ανηλίκους και νεαρά κρατούμενους. Κατά το σύστημα αυτό κάθε περίπτερο φιλοξενεί ορισμένο αριθμό ανηλίκων (20 – 30 ή 50) με επικεφαλή επόπτη ο οποίος παίζει το ρόλο πατέρα παρακολουθώντας τις επιδόσεις των ατόμων/ μελών της οικογένειας.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη δημιουργία οικογενειακής ατμόσφαιρας, γι' αυτό και καταβάλλεται προσπάθεια αποφυγής αυστηρών μέτρων ασφάλειας, ψηλών τοίχων, σιδηρόφραχτων παραθύρων κ.α.

Σ' αυτές τις αρχές στηριζόταν το αγγλικό σύστημα Borstal όπως και το σύστημα που δοκιμάστηκε επί ενηλίκων στη Μασαχουσέτη το 1927.

3. Η ημιελεύθερη διαβίωση. Το σύστημα αυτό επιτρέπει στον κατάδικο να εξέρχεται απ' το σωφρονιστικό κατάστημα για λόγους άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, παρακολούθησης εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης, υποβολής του σε ιατρική θεραπεία ή ακόμα και διασφάλισης της ουσιώδους συμμετοχής του στη ζωή της οικογένειας του, χωρίς να τελεί υπό τη συνεχή επιτήρηση των σωφρονιστικών υπηρεσιών.

Μεταξύ του μικρού αριθμού των κρατών μελών που προβλέπουν αυτό το μέτρο, η ημιελεύθερη διαβίωση χρησιμοποιείται περισσότερο στο στάδιο της εκτέλεσης της ποινής, (Γερμανία, Βέλγιο, Ισπανία, Φινλανδία, Γαλλία και Ιταλία) ως ενδιάμεσο επίπεδο μεταξύ της φυλακής και την επιστροφή στην ελευθερία (στη Γαλλία αποτελεί μάλιστα προηγούμενη προϋπόθεση της υπό όρο απόλυσης). Μόνο σε λίγα κράτη μέλη, μπορεί το δικαστήριο να την αποφασίσει εξ αρχής και μόνο για ποινές βραχείας διάρκειας (3 μήνες ποινή στην Πορτογαλία, 6 μήνες στην Ιταλία και 1 έτος στη Γαλλία).

Εκτός απ' τα σωφρονιστικά συστήματα ανοιχτής μεταχείρισης υπάρχουν κι άλλες μέθοδοι τιμωρίας, οι λεγόμενες εναλλακτικές ποινές, που συνδυάζουν την τιμωρία και την ελευθερία με τέτοιο τρόπο ώστε ο κατάδικος και να σωφρονίζεται αλλά και να έχει το λιγότερο δυνατό αντίκτυπο στην καθημερινότητά του. Αυτές οι ποινές θα αναλυθούν αμέσως παρακάτω.
(Στέργιος Αλεξιάδης, 2001)

2.3. Εναλλακτικές ποινές αντί της φυλάκισης

Οι εναλλακτικές ποινές προβλέπονται όχι μόνο για «μικρά» παραπτώματα αλλά ακόμα και σε περιπτώσεις δολοφονιών, αναλόγως βέβαια με τις περιστάσεις και τη χώρα εκτέλεσης της ποινής. Πρόκειται για μέτρα πολύ ευοίωνα και δικαιώνουν ιδιαίτερα αυτούς που μάχονται υπέρ της κατάργησης των φυλακών.

2.3.1. Αναστολή

Παραδοσιακά, η αναστολή θεωρείται ως μέσο πρόληψης της υποτροπής. Με την αναστολή ενθαρρύνεται ο κατάδικος να συμπεριφέρεται σωστά διότι διαφορετικά μπορεί να ανακληθεί η αναστολή και συνεπώς να εκτελεσθεί η ποινή του.

Τα ανώτατα όρια καταδίκης για τη χορήγηση αναστολής μπορούν να κυμανθούν, από ποινή κατώτερη ή ίση του ενός έτους στη Γερμανία, στις κάτω χώρες, στο Η.Βασίλειο και στην Ισπανία και σε πέντε έτη στο Βέλγιο, στη Γαλλία και στην Ελλάδα.

Η αναστολή συνήθως συνοδεύεται και από δοκιμασία κατά την οποία, ο κατάδικος υπόκειται σε διάφορα μέτρα επιτήρησης ή και συνδρομής. Αυτές οι υποχρεώσεις μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές : επανόρθωση της ζημίας του θύματος, μη συναναστροφή με ορισμένα άτομα ή μη παρουσία σε ορισμένους χώρους, υποχρέωση παρουσίας του σε αστυνομικό τμήμα προκαθορισμένες μέρες, παρακολούθηση κατάρτισης ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.

Η περίοδος δοκιμασίας μπορεί να κυμαίνεται από 1-5 έτη για τις πιο σοβαρές αξιόποινες πράξεις και από 6 μήνες έως 3 έτη για τις λιγότερο σοβαρές. Κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας, εάν η διαγωγή του καταδίκου είναι καλή, κατά την εκπνοή της προθεσμίας, εξαλείφεται η καταδίκη αλλιώς επέρχεται ανάκληση της δοκιμασίας.

2.3.2. Ηλεκτρονική επιτήρηση

Η ηλεκτρονική επιτήρηση συνιστάται στην υποβολή του καταδίκου στη χρήση πομπού (συχνότερα « ηλεκτρονικού βραχιολιού ») που επιτρέπει την από απόσταση ανίχνευση της παρουσίας ή της απουσίας του από ένα χώρο (συνήθως την κατοικία του) που έχει καθοριστεί απ' την αρμόδια αρχή για συγκεκριμένη περίοδο.

Ανάλογα με την περίπτωση, ο κατάδικος δεν μπορεί να απουσιάσει απ' αυτό το χώρο εκτός από συγκεκριμένες περιόδους, π.χ για την άσκηση επαγγέλματος, την παρακολούθηση κατάρτισης θεραπείας ή τη συμμετοχή στην οικογενειακή ζωή.

Για το νομοθέτη, ο κύριος λόγος εισαγωγής αυτού του μέτρου έγκειται στο να μειωθεί ο πληθυσμός των φυλακών, να διευκολυνθεί η επανένταξη των κρατουμένων και να πραγματοποιηθούν οικονομίες αναφορικά με το κόστος της ημέρας εγκλεισμού (π.χ στη Γαλλία η φυλάκιση κοστίζει περίπου 60 ευρώ / μέρα έναντι 20 ή 30 ευρώ για την ημιελεύθερη διαβίωση ή 22 για την ηλεκτρονική επιτήρηση).

Η ηλεκτρονική επιτήρηση αποτελεί σχετικά πρόσφατο μέτρο που εφευρέζεται στο Βέλγιο, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Σουηδία, το Ην. Βασίλειο και τη Γερμανία.

Τέλος ορισμένες κατηγορίες καταδίκων αποκλείονται από το μέτρο αυτό : π.χ στο Βέλγιο, οι κατάδικοι για αξιόποινες πράξεις σεξουαλικού χαρακτήρα, για εμπορία ανθρώπων ή για διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.

2.3.3. Κατ' οίκον περιορισμός

Ο κατ' οίκον περιορισμός αποτελεί μέσο που δημιουργήθηκε προκειμένου να επιφυλαχθεί προνομιακή μεταχείριση σε ορισμένες κατηγορίες ατόμων λόγω της ιδιαίτερης κατάστασής τους, ώστε να μπορέσουν να εκτίσουν την ποινή στην κατοικία τους ή σε άλλο χώρο παροχής θεραπείας. Εκτός από το Ην. Βασίλειο και την Ιταλία, ο κατ' οίκον περιορισμός υφίσταται μόνο σε συνδυασμό με μέτρο ηλεκτρονικής επιτήρησης.

Στο Ην. Βασίλειο επιτρέπεται η επιβολή του κατ' οίκον περιορισμού για όλες τις αξιόποινες πράξεις εκτός απ' την ανθρωποκτονία. Επίσης στην Ιταλία προβλέπεται για όλους τους κατάδικους στις περιπτώσεις εκτέλεσης της ποινής, διάρκειας κατ' ανώτατο όριο 2 ετών.

2.3.4. Ποινική μεσολάβηση

Η ποινική μεσολάβηση εντάσσεται στην αποκαταστατική δικαιοσύνη και επιτρέπει στο θύμα να συναντήσει με τη θέλησή του το δράστη και να συμφωνήσουν σε σχέδιο αποζημίωσης για την προκληθείσα ζημία, με τη βοήθεια ειδικευμένου μεσολαβητή.

Στόχος της μεσολάβησης είναι η συμβολή στην επανένταξη του δράστη, η διασφάλιση της αποκατάστασης της προκληθείσας ζημιάς και η μόνιμη αλλαγή της συμπεριφοράς των μερών ώστε να προληφθεί η επανάληψη των ίδιων γεγονότων για τις ίδιες αιτίες.

2.3.5. Μείωση της ποινής

Σε ορισμένα κράτη μέλη (π.χ Γαλλία, Ελλάδα) είναι δυνατή η μείωση της ποινής στο στάδιο της εκτέλεσής της :

Στη Γαλλία, αυτή η δυνατότητα χορηγείται σχεδόν αυτόματα για καλή διαγωγή (7 ημέρες ανά μήνα κράτησης ή 3 μήνες ανά έτος) ακι υπάρχει και

συμπληρωματική μείωση εάν ο κατάδικος καταβάλλει «σοβαρές προσπάθειες κοινωνικής αναπροσαρμογής ιδίως μετά την επιτυχία του σε σχολικές, πανεπιστημιακές ή επαγγελματικές εξετάσεις» (4 ημέρες ανά μήνα ή 2 μήνες ανά έτος κάθειρξης).

Στην Ελλάδα έχει νομοθετηθεί ένα σύστημα βάση του οποίου κάθε ημέρα εργασίας ισοδυναμεί ανάλογα με το είδος της με $2^{1/2}$, 2, $1^{3/4}$ ή $1^{1/2}$ ημέρες φυλάκισης.

2.3.6. Αμνηστία και χάρη

Η αμνηστία είναι ένα μέτρο που έχει ως αποτέλεσμα την αναδρομική απώλεια του εγκληματικού χαρακτήρα ορισμένων πράξεων. Η χάρη αποτελεί την πράξη με την οποία το άτομο, που του έχει αναγνωριστεί ενοχή και καταδικάστηκε αμετάκλητα, εξαιρείται εν όλω ή εν μέρη από την εφαρμογή της κύρωσης.

Οι νομοθεσίες των κρατών μελών για την αμνηστία και τη χάρη διαφέρουν σημαντικά και η χορήγησή τους αποτελεί αντικείμενο της διακριτικής ευχέρειας από τις αρμόδιες αρχές. (<http://europa.eu>)

2.3.7. Εναλλακτικά μέτρα για χρήστες ναρκωτικών ουσιών

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 έχει διαδοθεί στα κράτη μέλη της Ε.Ε η εφαρμογή εναλλακτικών μέτρων αντί της φυλάκισης για χρήστες ναρκωτικών ουσιών.

Οι εναλλακτικές επιλογές συνίστανται στην παροχή θεραπείας απ' τις ναρκωτικές ουσίες μιας και η τοξικομανία διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην παράβαση της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά καθώς και σε πταισματικές παραβάσεις κατά της περιουσίας. Επιπλέον, οι ποινές φυλάκισης έχει αποδειχθεί ότι είναι αναποτελεσματικές ως αποτρεπτικό μέτρο, ενώ ορισμένοι κρατούμενοι ξεκινούν τη χρήση ναρκωτικών ενώ βρίσκονται στη φυλακή.

Στο πλαίσιο αυτό πολλές χώρες (Αγγλία, Η.Π.Α, Καναδάς, Αυστραλία και Ν. Αφρική) προώθησαν το θεσμό δικαστηρίων ναρκωτικών. Στα δικαστήρια ναρκωτικών οι παραβάτες, αντί της επιβολής ποινής φυλακίσεως, υπόκεινται σε στενή παρακολούθηση από τον δικαστή και τους συνεργάτες του, η οποία

ποικίλλει από συμβουλευτικές συνεντεύξεις με τον παραβάτη μέχρι τη θεραπεία κατ' οίκον ή σε κοινότητες ή τη χρήση υποκατάστατων ουσιών όπως η μεθαδόνη.
(<http://or2003emcdda.europa.eu>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3° : ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ – Η ΕΣΧΑΤΗ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ

3.1. Θανατική ποινή και μέθοδοι εκτέλεσής της

Θανατική ποινή είναι η ανώτερη ποινή που επιβάλλεται σε καταδικασμένους. Στην Ε.Ε έχει καταργηθεί, ενώ εφαρμόζεται ακόμη σε Η.Π.Α και Κίνα. Οι πρώτες χώρες που την κατήργησαν ήταν η Πορτογαλία, Βενεζουέλα, Βραζιλία ενώ μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο, η Γερμανία, η Αυστρία, η Ιταλία και η Αγγλία

Από την αρχαιότητα είχαν αναπτυχθεί ως μέθοδοι εκτέλεσης πολλοί τρόποι όπως, ο ποδοβολισμός, η δηλητηρίαση, η καύση, ο αποκεφαλισμός, η σταύρωση, ο πνιγμός, ο βρασμός, ο τεμαχισμός, η εντοίχιση, η κατάσχιση, ο ενταφισμός ζώντος κ.α. (Θεόδωρος Κοντέος, 1970)

Σήμερα εν χρήσει σε διάφορα κράτη, ως μέθοδοι εκτέλεσης, παραμένουν ο τυφεκισμός, ο απαγχονισμός, ο στραγγαλισμός, ο θάλαμος αερίων, η ηλεκτρική καρέκλα και τέλος πολύ σπάνια ο λιθοβολισμός (Αφρική, Αφγανιστάν κ.α).

Επίσης, οποιαδήποτε θανατική εκτέλεση χωρίς προηγούμενη δικαστική απόφαση, θεωρείται δολοφονία με μόνη εξαίρεση ίσως τις πολεμικές επιχειρήσεις όπου και αυτές σήμερα προσδιορίζονται με διεθνείς συνθήκες.

3.1.1. Αγχόνη

Η αγχόνη αποτελεί το μέσο εκτέλεσης της θανατικής ποινής διά βρόχου (θηλιάς) που επιφέρει πνιγμό. Το όργανο αυτό συνήθως αποτελείται από δύο βασικές δοκούς κάθετες μεταξύ τους σε σχήμα Γ όπου εκ του οριζοντίου σκέλους φέρεται ο βρόχος. Κατά καιρούς όμως έχουν χρησιμοποιηθεί και αγχόνες άλλων σχημάτων όπως σε σχήμα Π, όπου απ' το οριζόντιο σκέλος μπορεί να φέρονται περισσότεροι του ενός βρόχοι, ή σε σχήμα Τ όπου ο απαγχονισμός εκτελείται από τις μασχάλες του κατάδικου.

Η επικράτηση της αγχόνης ως μέσον επιβολής ατιμωτικής θανατικής ποινής, χρονολογείται από τον αυτοκράτορα Μέγα Κωνσταντίνο, ο οποίος κατήργησε το σταυρικό θάνατο. Κατά το μεσαίωνα ο θάνατος διά αγχόνης

επιβάλλονταν μόνο σε κατάδικους που προέρχονταν από τις κατώτερες τάξεις, ενώ οι ευγενείς είχαν το προνόμιο του αποκεφαλισμού.

Στην Ελλάδα ο δι' αγχόνης θάνατος εισήχθηκε τον Ιούλιο του 1925 με διάταγμα της κυβέρνησης Παγκάλου προς παραδειγματισμό επί καταχρήσεων του δημοσίου. Το σχετικό εκείνο διάταγμα καταργήθηκε το Σεπτέμβριο του 1926.

Τελευταίος απαγχονισμός στην πρόσφατη ιστορία, ήταν εκείνος του του πρώην προέδρου του Ιράκ Σαντάμ Χουσεΐν.

3.1.2. Ηλεκτρική καρέκλα

Στις 4 Ιουνίου του 1888, το νομοθετικό σώμα της Ν.Υόρκης, όρισε ως τρόπο εκτέλεσης θανατοποινιτών «ηλεκτρικό ρεύμα επαρκούς ισχύος, ώστε να προκαλέσει το θάνατο». Η ηλεκτρική καρέκλα χρησιμοποιήθηκε σε 27 πολιτείες της Αμερικής καθώς και στις Φιλιππίνες.

Η ηλεκτρική καρέκλα σχεδιάστηκε για να προκαλεί άμεση απώλεια αισθήσεων και ανώδυνο θάνατο. Αν και οι περισσότερες μελέτες αναφέρουν ότι ο θάνατος στην ηλεκτρική καρέκλα είναι άμεσος, πολλοί είναι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι το πάχος του ανθρώπινου κρανίου μπορεί να εμποδίσει το ισχυρό ρεύμα των ηλεκτροδίων στο κεφάλι από το να φτάσουν γρήγορα στον εγκέφαλο, οπότε το θύμα πεθαίνει τελικά από ασφυξία εξαιτίας της παράλυσης των αναπνευστικών μυών.

Η διαδικασία εκτέλεσης στην ηλεκτρική καρέκλα έχει ως εξής :

Αφού ο κρατούμενος οδηγηθεί στο θάλαμο εκτελέσεων, δένεται στην καρέκλα με δερμάτινα λουριά ενώ δύο χάλκινα ηλεκτρόδια συνδέονται στο σώμα του, το ένα στη γάμπα και το άλλο βρίσκεται μέσα σε ένα κράνος και τοποθετείται στο κεφάλι. Τα σημεία αυτά έχουν ξυριστεί ώστε να διευκολυνθεί η αγωγιμότητα και τα ηλεκτρόδια είτε έχουν εμβαπτιστεί σε άλμη, είτε είναι αλειμμένα με τζελ, ώστε να αυξηθεί η αγωγιμότητα και να περιοριστεί το έγκαυμα. Το πρόσωπο του μελλοθάνατου καλύπτεται με μάσκα ενώ επίσης φοράει πάνες, καθώς τη στιγμή του θανάτου χάνεται ο έλεγχος των κενώσεων.

Ο εκτελεστής πιέζει ένα κουμπί στον πίνακα ελέγχου και διοχετεύει μία δόση ρεύματος, ισχύος μεταξύ 1700 και 2400 volts, για διάστημα από 30 δευτερόλεπτα έως 1 λεπτό. Το ρεύμα πρέπει να είναι κάτω από 6 amps, ώστε να μην ψηθεί το σώμα. Κατά μέσο όρο η διαδικασία κρατάει 2 λεπτά και 10

δευτερόλεπτα και το ρεύμα διαπερνά το σώμα 2 φορές. Την πρώτη φορά συνήθως καταστρέφεται ο εγκέφαλος και το κεντρικό νευρικό σύστημα. Προκαλείται ολική παράλυση, καθώς κάθε μυς του σώματος συστέλλεται και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορεί να χτυπήσει η καρδιά και να αναπνεύσει ο κρατούμενος. Η επανάληψη γίνεται για να βεβαιωθεί πως η καρδιά δεν θα ανακτήσει τον χτύπο της.

Η υψηλή θερμοκρασία καταστρέφει τις πρωτεΐνες του σώματος και ψήνει τα όργανα. Οι φυσικές αντιδράσεις περιλαμβάνουν ρόγχο, εμφάνιση αφρού στο σώμα, αιματώδη ιδρώτα, κάψιμο των τριχών και του δέρματος και απελευθέρωση αερίων. Πολλές φορές τα μάτια του κρατουμένου πετάγονται από τις κόχες και κρέμονται στα μάγουλα. Συχνά αφοδεύει, φτύνει αίμα, η σάρκα του φουσκώνει και ενίοτε παίρνει φωτιά. Τέλος για να πραγματοποιηθεί νεκροψία το σώμα πρέπει να αφεθεί να κρυώσει, καθώς η θερμοκρασία του αγγίζει τους 59°C.

Η ηλεκτρική καρέκλα είναι ακόμη νόμιμη μέθοδος εκτέλεσης σε 7 πολιτείες, Alabama, Florida, Georgia, Kentucky, Nebraska, Tennessee και Virginia, αλλά υποχρεωτική είναι μόνο στη Nebraska. Τον Απρίλιο του 2002, ο κυβερνήτης της Alabama υπέγραψε ένα νόμο που καθιστά τη θανατηφόρα ένεση ως πρωταρχική μέθοδο εκτέλεσης, εκτός αν ο καταδικασμένος επιλέξει την ηλεκτρική καρέκλα. (<http://eglima.wordpress.com>)

3.1.3. Θάλαμος αερίων

Το γκάζι, ως τρόπος εκτέλεσης, προτάθηκε αρχικά από τον Dr Allen McLean Hamilton, έναν τοξικολόγο, ο οποίος πίστευε πως, ως μέθοδος εκτέλεσης, ήταν πιο ανθρωπιστική από τον απαγχονισμό ή τον τυφεκισμό.

Η αρχική ιδέα ήταν να πεθαίνει ο κρατούμενος στο κελί του ενώ κοιμόταν, χωρίς να τον ειδοποιούν εκ των προτέρων. Θα διοχέτευαν γκάζι στο κελί και θα πέθαινε στον ύπνο του. Αυτό αποδείχτηκε κάθε άλλο παρά πρακτικό, μια και θα έπρεπε να ανακατασκευάσουν όλες τις φυλακές. Έτσι κατασκευάστηκε ο θάλαμος αερίων από τον συνταγματάρχη Delos A. Turner, έναν στρατιωτικό γιατρό, και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1924.

Η διαδικασία εκτέλεσης έχει ως εξής :

Ο θάλαμος είναι ένα μεταλλικό οκταγωνικό κουτί και έξω από αυτό υπάρχει μια καμινάδα μέσω της οποίας απομακρύνεται το αέριο. Η είσοδος στο θάλαμο

γίνεται από μια ασφάλινη πόρτα η οποία κλείνει αεροστεγώς ενώ υπάρχουν και παράθυρα ώστε να μπορούν οι μάρτυρες να βλέπουν τα όσα διαδραματίζονται.

Μετά την απελευθέρωση του αερίου (υδροκυάνιο) οι φυλακισμένοι παροτρύνονται να παίρνουν βαθιές εισπνοές, καθώς αυτό θα συντομεύσει το μαρτύριο τους.

Στην αρχή υπάρχουν σημάδια υπερβολικού τρόμου, πόνου και ασφυξίας. Τα μάτια πετάγονται έξω, το χρώμα του προσώπου γίνεται μπλε και σάλιο βγαίνει από το στόμα του θύματος.

Με ιατρικούς όρους, τα θύματα του υδροκυανίου πεθαίνουν από υποξία, που είναι η διακοπή της οξυγόνωσης του εγκεφάλου. Αρχικό αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι οι σπασμοί που μοιάζουν με αυτούς μιας επιληπτικής κρίσης. Δευτερόλεπτα μετά την εισπνοή του αερίου, ο κρατούμενος νοιώθει πως δεν μπορεί να ανασάνει, δεν χάνει όμως αμέσως τις αισθήσεις του. Ο πόνος αρχίζει να είναι αισθητός σε βραχίονες, ώμους, πλάτη και στήθος και μοιάζει με τον πόνο του εμφράγματος, όπου η καρδιά στερείται του οξυγόνου.

Μια μελέτη 113 φυλακισμένων που θανατώθηκαν στο θάλαμο αερίων έδειξε ότι ο μέσος χρόνος μέχρι την επίτευξη του θανάτου είναι 9.3 λεπτά. Ο κρατούμενος συνήθως χάνει τις αισθήσεις του μεταξύ ενός και τριών λεπτών μετά την εισπνοή του αερίου και ο γιατρός επιβεβαιώνει το θάνατο μετά από 10 ή 12 λεπτά.

Στη συνέχεια ένας απορροφητήρας καθαρίζει το θάλαμο από το αέριο. Μετά το σώμα ψεκάζεται με αμμωνία, η οποία ουδετεροποιεί ίχνη του υδροκυανίου που έχουν παραμείνει. Μετά από μισή ώρα περίπου, νοσοκόμοι με αντιασφυξιογόνες μάσκες και λαστιχένια λάστιχα μπαίνουν στο θάλαμο, ανακατεύουν τα μαλλιά του θύματος ώστε να απελευθερώσουν το υδροκυάνιο που τυχόν έχει παγιδευτεί εκεί και μεταφέρουν το πτώμα.

(<http://www.kathimerini.gr>)

3.1.4. Θανατηφόρα ένεση

Αυτή η μέθοδος εκτέλεσης σχεδιάστηκε στην Οκλαχόμα το 1977, ως εναλλακτική θανατική ποινή της ηλεκτρικής καρέκλας. Η μέθοδος περιλαμβάνει τρεις ενέσεις : Η πρώτη είναι αναισθητική, ακολουθούμενη από παραλυτική που

σταματάει την αναπνοή. Ακολουθεί η τρίτη ένεση που προκαλεί την παύση της καρδιακής λειτουργίας.

Κάθε ένεση πρέπει να χορηγείται σε θανατηφόρα δόση, ώστε να επιταχυνθεί ο θάνατος. Ωστόσο, η δοσολογία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ανθρώπινο βάρος, που σημαίνει ότι μικρότερες δόσεις μπορεί να μην ενεργήσουν άμεσα στο θύμα, ειδικά η πρώτη αναισθητική ένεση.

Η ουσία που χρησιμοποιείται για την αναισθησία του θανατοποιού είναι η νατριούχος θειοπεντάλη. Η κατασκευάστρια εταιρεία αυτής της ουσίας στις Η.Π.Α είναι η Hospira η οποία και έχει εκφράσει τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι το προϊόν της χρησιμοποιείται για να εκτελεστεί η εσχάτη των ποινών. (<http://www.ygeiaonline.gr>)

3.1.5. Πολιτικός θάνατος

Ο πολιτικός θάνατος είναι ένας όρος που αναφέρεται στην απώλεια του συνόλου ή σχεδόν του συνόλου των ατομικών δικαιωμάτων από ένα πρόσωπο. Επιβάλλεται σε περιπτώσεις καταδίκης για κακούργημα ή για πράξη προερχόμενη απ' την κυβέρνηση μιας χώρας που έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια των δικαιωμάτων των πολιτών.

Στη μεσαιωνική Ευρώπη, οι εγκληματίες έχαναν όλα τα πολιτικά τους δικαιώματα. Αυτός ο πολιτικός θάνατος οδηγούσε συνήθως σε φυσικό θάνατο, καθώς οποιοσδήποτε θα μπορούσε να σκοτώσει το πρόσωπο που δεν έχει νομική υπόσταση, μένοντας ατιμώρητος.

Στην Ελλάδα ο πολιτικός θάνατος ήταν σε ισχύ από τη σύσταση του νέου κράτους μέχρι και την εποχή του βασιλιά Όθωνα. Καταργήθηκε με βασιλικό διάταγμα του Γεωργίου Α' το 1864. (<http://el.wikipedia.org>)

3.2. Θανατική ποινή στον κόσμο

Σύμφωνα με τη διεθνή αμνηστία :

- 58 χώρες διατηρούν στη νομοθεσία τους και εφαρμόζουν τη θανατική ποινή.

- 92 χώρες κατήργησαν εντελώς τη θανατική ποινή
- 9 κράτη τη διατηρούν, όμως μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. για εγκλήματα σε εμπόλεμες περιόδους).

Πίνακας 1. Χώρες που έχουν τη θανατική ποινή σε ισχύ

<u>Χώρα</u>	<u>Έτος τελευταίας γνωστής εκτέλεσης</u>	<u>Σημειώσεις</u>
 <u>Άγιος Χριστόφορος και Νέβις</u>	<u>20 Ιουλίου 1998</u>	
 <u>Αίγυπτος</u>	2004 και μετά	
 <u>Αιθιοπία</u>	2007 ^[2]	
 <u>Αντίγκουα και Μπαρμπούντα</u>	<u>2 Φεβρουαρίου 1991</u>	
 <u>Αφγανιστάν</u>	<u>8 Οκτωβρίου 2007^[3]</u>	
 <u>Βιετνάμ</u>	2005	
 <u>Γουατεμάλα</u>	1998 ή αργότερα	
 <u>Γουιάνα</u>		
 <u>Γουινέα</u>	2001	

 <u>Ερυθραία</u>		
 <u>Ζάμπια</u>	1997	Ο Πρόεδρος <u>Λεβί Μουαναγούασα</u> δήλωσε ότι για όσον καιρό θα ήταν στην προεδρία, δεν επρόκειτο να εκτελέσει καμία θανατική καταδίκη. ^[4]
 <u>Ζιμπάμπουε</u>	Ιούνιος 2003	
 <u>Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα</u>	2002	
 <u>ΗΠΑ</u>	<u>19 Φεβρουαρίου 2009</u> ^[5]	Το 2007 η θανατική ποινή είχε καταργηθεί ή είχε κριθεί αντισυνταγματική σε 13 πολιτείες, ενώ άλλες 12 δε διέθεταν νόμους για τη θανατική ποινή. Στις 35 επί συνόλου 50 πολιτειών εφαρμόζεται ακόμα η ποινή του θανάτου.
 <u>Ιαπωνία</u>	<u>10 Απριλίου 2008</u> ^[6]	
 <u>Ινδία</u>	<u>14 Αυγούστου 2004</u>	
 <u>Ινδονησία</u>	2006	
 <u>Ιορδανία</u>	2005	Με την αναθεώρηση του ποινικού κώδικα του 2009, η θανατική ποινή περιορίστηκε μόνο στο έγκλημα του φόνου εκ προθέσεως
 <u>Ιράκ</u>	2007 ^[7]	
 <u>Ιράν</u>	2009 ^[8]	
 <u>Ισημερινή Γουινέα</u>		

 <u>Κατάρ</u>	2001	
 <u>Κίνα</u>	2008	Πρώτη σε εκτελέσεις παγκοσμίως
 <u>Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό</u>	2003	
 <u>Βόρεια Κορέα</u>	2008 ^[9]	
 <u>Νότια Κορέα</u>	<u>30 Δεκεμβρίου 1997</u>	Ανεπίσημο μορατόριουμ από το <u>1998</u> .
 <u>Κουβέιτ</u>	2005	
 <u>Λεσότο</u>		
 <u>Λευκορωσία</u>	Φεβρουάριος του 2008	
 <u>Λίβανος</u>	2004	
 <u>Λιβύη</u>	2005	
 <u>Μαλαισία</u>		
 <u>Μογγολία</u>		Οι εκτελέσεις γίνονται μυστικά και δεν υπάρχουν επίσημα στατιστικά, σύμφωνα με τη Διεθνή Αμνηστία.
 <u>Μπανγκλαντές</u>	2007	
 <u>Μπαρμπάντος</u>	<u>10 Οκτωβρίου 1984</u>	

 <u>Σρι Λάνκα</u>	<u>23 Ιουνίου 1976</u>	Μορατόριουμ το 1976-2003, επαναφέρθηκε το 2004. Ωστόσο έκτοτε δεν έχει γίνει καμία εκτέλεση.
 <u>Συρία</u>	2004	
 <u>Ταϊβάν</u>	2005	Από το 2004, στις περισσότερες θανατικές καταδίκες έχει δοθεί μορατόριουμ, με εξαίρεση τα σοβαρά εγκλήματα.
 <u>Ταϊλάνδη</u>	<u>12 Δεκεμβρίου 2003</u>	
 <u>Τατζικιστάν</u>	2004	Μορατόριουμ από τις <u>30 Απριλίου του 2004</u> .
 <u>Τζαμάικα</u>	2003	
 <u>Τρινιδάδ και Γομπάγκο</u>	<u>28 Ιουλίου 1999</u>	
 <u>Τσαντ</u>	2003	
 <u>Υεμένη</u>	2005	

Πηγή : “ Wikipedia, 2009”

Πίνακας 2. Χώρες που έχουν καταργήσει πλήρως τη θανατική ποινή

<u>Χώρα</u>	<u>Χρονιά τελευταίας εκτέλεσης</u>	<u>Έτος κατάργησης</u>	<u>Σημειώσεις</u>
 <u>Άγιος Μαρίνος</u>	1468	1865	

 <u>Αγκόλα</u>		1992 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Αζερμπαϊτζάν</u>	1992	1998	
 <u>Αϊτί</u>	1972	1987 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Ακτή Ελεφαντοστού</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	2000	
 <u>Αλβανία</u>	1995	2007 ^[13]	
 <u>Ανατολικό Τιμόρ</u>	Καμία εκτέλεση από την ανεξαρτησία	1999	
 <u>Ανδόρρα</u>	1943	1990 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Αρμενία</u>	1991	2003	
 <u>Αυστραλία</u>	<u>3 Φεβρουαρίου 1967</u>	1922-1985	Κουηνσλάνδη:1922, Τασμανία:1968, Κοινοπολιτεία:1973, Βόρειο Διαμέρισμα:1973, Βικτόρια:1975, Νότια Αυστραλία:1976, Αυστραλιανή Περιφέρεια Πρωτεύουσας:1983, Δυτική Αυστραλία:1984, Νέα Νότια Ουαλία:1985.
 <u>Αυστρία</u>	1950	1968 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Βανουάτου</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της	1980	

	ανεξαρτησίας		
 Βατικανό	9 Ιουλίου 1870 ^[14]	1969	
 Βέλγιο	Για εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου το 1863 και για εγκλήματα σε περίοδο πολέμου το 1950.	1996 (με το Σύνταγμα)	
 Βενεζουέλα		1863 (με το Σύνταγμα)	
 Βερμούδες	1977	2000	
 Βουλγαρία	1989	1998	
 Βοσνία και Ερζεγοβίνη	Ποτέ δεν εφαρμόστηκε	1995 (με το Σύνταγμα)	
 Γαλλία	1977	1981	Απαγορεύτηκε με νομοθεσία το 1981 και με το Σύνταγμα το 2007.
 Γερμανία	Καμία εκτέλεση από τις αρχές στη Δυτική Γερμανία	1949 (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας), 1987 (Ανατολική Γερμανία)	Η τελευταία εκτέλεση στη Δυτική Γερμανία έγινε το 1956 και στην Ανατολική Γερμανία το 1981. Με το Βασικό Νόμο του 1949 η ποινή του θανάτου τέθηκε εκτός νόμου.
 Γεωργία	1995	1997	
 Γουινέα-Μπισσάου	1986	1993 (με το Σύνταγμα)	

 <u>Λατία</u>	1892 για εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου και 1950 για εγκλήματα σε περίοδο πολέμου	1930, επαναφέρθηκε την περίοδο από το 1952 ως το 1978	
 <u>Δομινικανή Δημοκρατία</u>		1966 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Ελβετία</u>	1944	1874/1938/1992	Καταργήθηκε στην αρχή το 1874, επανήλθε στη συνέχεια και εφαρμόστηκε σε ελάχιστα καντόνια (9 εκτελέσεις ως το 1940). Έπειτα από δημοψήφισμα καταργήθηκε οριστικά το 1938, με εξαίρεση την εμπόλεμη περίοδο. Οριστικά για όλα τα αδικήματα καταργήθηκε το 1992.
 <u>Ελλάδα</u>	<u>Βασίλης Λυμπέρης</u> <u>25 Αυγούστου 1972</u>	Καταργήθηκε νομοθετικά το 1994 και συνταγματικά το 2001	
 <u>Εσθονία</u>	1991	1998	
 <u>Ηνωμένο Βασίλειο</u>	<u>13 Αυγούστου 1964</u>	1998	Καταργήθηκε για το φόνο στη Μεγάλη Βρετανία το 1969 και στη Βόρεια Ιρλανδία το 1973. Το 1998 καταργήθηκε για όλα τα εναπομείναντα αδικήματα. Επικυρώθηκε η Ευρωπαϊκή Σύμβαση το 2003.
 <u>Ιρλανδία</u>	1954	1990	Με την αναθεώρηση του Συντάγματος (2001) κρίθηκε αντισυνταγματική η επαναφορά της ποινής χωρίς αναθεώρηση του Συντάγματος και δημοψήφισμα.

 <u>Ισημερινός</u>		1906 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Ισλανδία</u>	1830	1928	Η επαναφορά της ποινής του θανάτου κρίθηκε αντισυνταγματική από το Κοινοβούλιο, το <u>1995</u> .
 <u>Ισπανία</u>	27 Σεπτεμβρίου 1975	1995	Καταργήθηκε με το Σύνταγμα του 1978 με εξαίρεση αδικήματα που δικάζονται με νόμους κατά την εμπόλεμη περίοδο.
 <u>Ιταλία</u>	1947	1994	Καταργήθηκε για όλα τα αδικήματα με εξαίρεση αυτά που διαπράττονταν σε εμπόλεμη κατάσταση, με το Σύνταγμα του <u>1948</u> . Με αναθεώρηση του Συντάγματος (2007) κατοχυρώθηκε ότι είναι αντισυνταγματική η επαναφορά της θανατικής ποινής αν προηγουμένως δεν αναθεωρηθεί το Σύνταγμα.
 <u>Καζακστάν</u>	2003 (Επιβλήθηκε μορατόριουμ στην εκτέλεση της θανατικής ποινής από τις <u>17 Δεκεμβρίου του 2003</u> ^[15])	2007 (αναφέρεται στο ^[16])	
 <u>Καμπότζη</u>		1989 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Καναδάς</u>	<u>11 Δεκεμβρίου 1962</u> ^[17]	1976	
 <u>Κιργιζία</u>		2007 ^[18]	Οι αρχές είχαν επεκτείνει το

			μορατόριουμ από το 1998.
 <u>Κιριμπάτι</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1979	
 <u>Κολομβία</u>	1909	1910 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Κοσσυφοπέδιο</u>	<i>σημείωση: μη αναγνωρισμένο διεθνώς</i>	2008 (με το Σύνταγμα) ^[19]	
 <u>Κόστα Ρίκα</u>	1859	1877 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Κούβα</u>	2003	2008 ^[20]	
 <u>Νήσοι Κουκ</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της αυτοκυβέρνησης	2007 ^[21]	
 <u>Κροατία</u>	1973	1990 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Κύπρος</u>	1962	2002	Η θανατική ποινή για φόνο καταργήθηκε το 1983.
 <u>Λιβερία</u>	1995	<u>16 Σεπτεμβρίου 2005</u>	
 <u>Λιθουανία</u>	1995	1998	
 <u>Λιχτενστάιν</u>	1785	1987	

 <u>Λουξεμβούργο</u>	1949	1979 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Μακάο</u>			Η θανατική ποινή όπως και η ισόβια κάθειρξη είναι παράνομες. Προβλέπεται κάθειρξη μέχρι 30 χρόνια.
 <u>Μάλτα</u>	1943	2000	Η θανατική ποινή για φόνο καταργήθηκε το 1971 και ως το 2000 ίσχυε για αδικήματα σε περίοδο πολέμου.
 <u>Νησιά Μάρσαλ</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1986 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Μαυρίκιος</u>	1987	1995	
 <u>Μεξικό</u>	1937	2005	
 <u>Μικρονησία</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1986 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Μοζαμβίκη</u>	1986	1990 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Μολδαβία</u>	1985	1995	Στις 23 Σεπτεμβρίου του 2005 το Συνταγματικό Δικαστήριο ενέκρινε την κατάργηση της θανατικής ποινής για όλα τα αδικήματα.
 <u>Μονακό</u>	1847	1962 (με το	

		Σύνταγμα)	
 Μπουρούντι	2000 ή και αργότερα	2008 ¹²²¹	
 Μπουτάν	1974	2004	
 Ναμίμπια	1988	1990 (με το Σύνταγμα)	
 Νέα Ζηλανδία	17 Φεβρουαρίου 1957	1989	
 Νεπάλ	1979	1997 (με το Σύνταγμα)	
 Νήσος του Μαν	1872	1993	
 Νικαράγουα	1930	1979 (με το Σύνταγμα)	
 Νιούε	Έδαφος σε ελεύθερη σύνδεση με τη Νέα Ζηλανδία		
 Νορβηγία	1948	1979	Καταργήθηκε για αδικήματα εν καιρώ ειρήνης το 1902. Η τελευταία εκτέλεση για αδικήματα εν καιρώ ειρήνης έγινε το 1867.
 Νότια Αφρική	31 Ιανουαρίου 1991	1997	
 Ολλανδία	1952	1982 (με το Σύνταγμα)	Καταργήθηκε για αδικήματα εν καιρώ ειρήνης το 1870. Η τελευταία εκτέλεση για αδικήματα

			εν καιρώ ειρήνης έγινε το 1860.
 <u>Ονδούρα</u>	1940	1956 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Ουγγαρία</u>	1989	1990	
 <u>Ουζμπεκιστάν</u>	2005	2008	Ο Πρόεδρος Καρίμοφ υπέγραψε διάταγμα στις <u>1 Ιανουαρίου</u> του <u>2008</u> αντικαθιστώντας τη θανατική ποινή με την ισόβια κάθειρξη.
 <u>Ουκρανία</u>	Μάρτιος 1997	Φεβρουάριος 2000	Έπειτα από απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, που την έκρινε αντισυνταγματική.
 <u>Ουρουγουάη</u>	1905	1907 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Παλάου</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	πιθανότατα το 1994	
 <u>Παναμάς</u>	1903	1903 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Παραγουάη</u>	1928	1992 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Πολωνία</u>	1988	1997	
 <u>Πορτογαλία</u>	1849 (τελευταία γυναίκα το 1763)	1976 (με το Σύνταγμα)	Καταργήθηκε για τα πολιτικά αδικήματα το <u>1852</u> και για όλα τα αδικήματα εκτός από αυτά που τελούνται εν καιρώ πολέμου το 1867. Το 1911 καταργήθηκε και για τα αδικήματα εν καιρώ

			πολέμου αλλά επαναφέρθηκε το 1915, την περίοδο του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου.
 <u>Πράσινο Ακρωτήριο</u>	1835	1981 (με το Σύνταγμα)	
 <u>ΠΓΔΜ</u>	1988	1991 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Ρουμανία</u>	1989	1990 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Ρουάντα</u>	1998	2007 ^[23]	
 <u>Σαμόα</u>	δεκαετία του 1950	<u>21 Ιανουαρίου 2004</u> ^[24]	
 <u>Σάο Τομέ και Πρίνσιπε</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1990 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Σενεγάλη</u>	1967	<u>10 Δεκεμβρίου 2004</u>	
 <u>Σερβία</u>	1992	1995	Καταργήθηκε το 1995 σε επίπεδο ομοσπονδίας και οριστικά το 2002 με αναθεώρηση της τοπικής νομοθεσίας.
 <u>Σεϋχέλλες</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1993 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Σλοβακία</u>	1989	1990 (με το Σύνταγμα)	

 <u>Σλοβενία</u>	1957	1989 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Νήσοι Σολομώντα</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1978	
 <u>Σουηδία</u>	<u>23 Νοεμβρίου 1910</u>	1972	Το 1921 καταργήθηκε η θανατική ποινή με εξαίρεση τα αδικήματα εν καιρώ πολέμου, για τα οποία καταργήθηκε το 1973. Από το 1975 απαγορεύεται βάσει του Συντάγματος.
 <u>Τερκς και Κέικος</u>		2002 ^[25]	
 <u>Τζιμπουτί</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1995	
 <u>Τόγκο</u>	1978	23 Ιουνίου 2009 ^[26]	
 <u>Τουβαλού</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	1978	
 <u>Τουρκία</u>	<u>25 Οκτωβρίου 1984</u>	<u>21 Ιουλίου 2004</u> (με το Σύνταγμα)	
 <u>Τουρκμενιστάν</u>		1999 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Τσεχία</u>	1989	1990 (με το Σύνταγμα)	

 <u>Φινλανδία</u>	1944	1972 (με το Σύνταγμα)	
 <u>Φιλιππίνες</u>	2000	2006 (και 1987)	Καταργήθηκε με το Σύνταγμα του 1987, επαναφέρθηκε το 1993, καταργήθηκε ξανά στις <u>24 Ιουνίου του 2006</u> .
 <u>Χονγκ Κονγκ</u>	1966	1993	Παραμένει το καθεστώς για τη θανατική ποινή παρά την παράδοση του Χονγκ Κονγκ από τη Βρετανία (1997) στην Κίνα.

Πηγή : “ Wikipedia, 2009 ”

Πίνακας 3. Χώρες που έχουν καταργήσει τη θανατική ποινή μόνο για τα εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου (η θανατική ποινή επιτρέπεται μόνο σε περιόδους πολέμου)

<u>Χώρα</u>	Έτος τελευταίας γνωστής εκτέλεσης	Έτος κατάργησης
 <u>Αργεντινή</u>	1916	1984
 <u>Βολιβία</u>	1974	1997
 <u>Βραζιλία</u>	1855	1979
 <u>Ελ Σαλβαδόρ</u>	1973	1983
 <u>Ισραήλ</u>	1962 ^[27]	1954
 <u>Λεττονία</u>	1996	1999
 <u>Περού</u>	1979	1979

 <u>Φίτζι</u>	1964	1979
 <u>Χιλή</u>	1985	2001

Πηγή : “ Wikipedia, 2009 ”

Πίνακας 4. Χώρες που έχουν καταργήσει τη θανατική ποινή στην πράξη (δεν έχουν κάνει εκτελέσεις τουλάχιστον τα τελευταία 10 χρόνια)

<u>Χώρα</u>	Έτος τελευταίας γνωστής εκτέλεσης	Σημειώσεις
 <u>Αγία Λουκία</u>	17 Οκτωβρίου 1995	
 <u>Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες</u>	13 Φεβρουαρίου 1995	
 <u>Αλγερία</u>	1993	
 <u>Γκαμπόν</u>	1981	Καταργήθηκε το 1993, ωστόσο επαναφέρθηκε από το Προσωρινό Στρατιωτικό Συμβούλιο τον Αύγουστο του 1995.
 <u>Γκάμπια</u>	1981	
 <u>Γκάνα</u>	1993	

 <u>Γρενάδα</u>	1978	
 <u>Δυτική Σαχάρα</u>	1976 - <i>Μη αναγνωρισμένη διεθνώς.</i>	Το Σύνταγμα (άρθρο 13, αναθεώρηση του 1991) ορίζει ρητά ότι απαγορεύεται η επιβολή της ποινής του θανάτου
 <u>Καμερούν</u>	1997	
 <u>Κένυα</u>	1984	
 <u>Κεντροαφρικανική Δημοκρατία</u>	1981	
 <u>Κομόρες</u>	1996 ή και αργότερα	
 <u>Δημοκρατία του Κονγκό</u>	1982	
 <u>Λάος</u>	1989	
 <u>Μαδαγασκάρη</u>	1958	
 <u>Μαλάουι</u>	1992	
 <u>Μαλδίβες</u>	1952	
 <u>Μάλι</u>	1980	
 <u>Μαρόκο</u>	1993	Προωθείται σχέδιο νόμου στο Κοινοβούλιο για την

		κατάργηση της θανατικής ποινής από το 2007.
 <u>Μαυριτανία</u>	1987	
 <u>Μαυροβούνιο</u>	Καμία εκτέλεση από την ανεξαρτησία το 2006	<i>Αναμένεται η κατάργηση της ποινής του θανάτου με βάση το νέο Σύνταγμα.</i>
 <u>Μπενίν</u>	1987	
 <u>Μπουρκίνα Φάσο</u>	1988	
 <u>Μπρουνέι</u>	1957	
 <u>Μιανμάρ</u>	1993	
 <u>Ναγκόρνο-Καραμπάχ</u>	Καμία εκτέλεση. <i>Μη αναγνωρισμένο διεθνώς.</i>	Ντε φάκτο μορατόριουμ στις εκτελέσεις από το <u>1997</u>
 <u>Ναουρού</u>	Καμία εκτέλεση από την εποχή της ανεξαρτησίας	
 <u>Νίγηρας</u>	1976	
 <u>Ντομίνικα</u>	1986	
 <u>Παπούα Νέα Γουινέα</u>	1950	

 <u>Ρωσία</u>	1999	μορατόριουμ	Καμία εκτέλεση στη Ρωσική Ομοσπονδία, με βάση το μορατόριουμ από τον Αύγουστο του 1996. Ωστόσο, έγινε μία εκτέλεση στην <u>Τσετσενική Δημοκρατία</u> το 1999.
 <u>Σουαζιλάνδη</u>	1983		
 <u>Σουρινάμ</u>	1982		
 <u>Τανζανία</u>	1994		
 <u>Τόνγκα</u>	1982		
 <u>Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου</u> (αναγνωρισμένη μόνο από την <u>Τουρκία</u>)	Ποτέ δεν εφαρμόστηκε- <i>Μη αναγνωρισμένη διεθνώς.</i>		Προβλέπεται για εσχάτη προδοσία σε εμπόλεμη περίοδο, τρομοκρατικές ενέργειες, πειρατεία και για επαναλαμβανόμενα αδικήματα ^[28]
 <u>Τρανσνίστρια</u>	Καμία εφαρμογή- <i>Μη αναγνωρισμένη διεθνώς.</i>	Μορατόριουμ από <u>1η Ιανουαρίου</u> του 1999	
 <u>Τυνησία</u>	1991		

Πηγή : “ Wikipedia, 2009 ”

3.3. Υπέρ ή κατά της θανατικής ποινής

Το ερώτημα αυτό βρίσκεται στην καρδιά του προβληματισμού για την θανατική ποινή. Υπάρχουν κοινωνίες που σέβονται την ανθρώπινη ζωή και άλλες που την περιφρονούν. Η θεώρηση όμως της ανθρώπινης ζωής ως υπέρτατης αξίας δεν μπορεί παρά να αφορά εξίσου τον άγιο και τον δολοφόνο, ειδάλλως ήδη παζαρεύουμε την αξία της ζωής.

Ο αντίλογος που ακούγεται συχνά, από τους υποστηρικτές της θανατικής ποινής, είναι πως δεν έχουμε καμμία υποχρέωση να σεβαστούμε τη ζωή κάποιου που δεν σέβεται άλλες ζωές. Όσοι όμως υποστηρίζουν αυτήν την άποψη ουσιαστικά προτρέπουν μια ολόκληρη κοινωνία να εξισωθεί με το χειρότερο εγκληματία.

Επιπλέον, οφείλει κανείς να εξετάσει και ορισμένες πιο πρακτικές πλευρές της θανατικής ποινής, όπως αυτή της ενδεχόμενης πλάνης. Στις Η.Π.Α έχουν καταδικαστεί σε θάνατο τουλάχιστον 350 αποδεδειγμένα αθώοι και τουλάχιστον 23 έχουν εκτελεστεί. Οι άνθρωποι αυτοί έπεσαν θύματα νόμιμης δολοφονίας και ας μην ξεχνάμε ότι η θανατική ποινή είναι η μόνη που δεν επανορθώνεται.

Το ισχυρότερο απ' τα επιχειρήματα υπέρ της θανατικής ποινής είναι ότι καταπολεμά την εγκληματικότητα. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν έχει αποδειχθεί σε καμμία αξιόπιστη μελέτη. Αντίθετα, οι κυβερνήσεις που κατ' εξοχήν χάνουν τη μάχη με την εγκληματικότητα καταφεύγουν στην εύκολη λύση της θανατικής ποινής (π.χ. Κίνα, Η.Π.Α, Ρωσία). Ο Ο.Η.Ε διαπίστωσε επισήμως το 1988 την αποτυχία όσων μελετών προσπάθησαν να αποδείξουν πως οι εκτελέσεις είναι πιο αποτρεπτικές απ' τα ισόβια δεσμά. Σε καμμία χώρα δεν πιστοποιήθηκε σχέση ανάμεσα στην θανατική ποινή και στη μείωση της εγκληματικότητας.

Τέλος, για να απαντηθεί το αρχικό ερώτημα συνοψίζεται το εξής : δεν μπορεί μια κοινωνία να σκοτώνει ανθρώπους για να τους δείξει ότι είναι κακό να σκοτώνουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4° : ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΙΜΩΡΟΥ

4.1. Ψυχολογικές επιπτώσεις του εγκλεισμού

Γίνεται φανερό ότι η φυλακή, έτσι όπως λειτουργεί σήμερα, έχει ως στόχο την ασφαλή κράτηση των κρατουμένων, τη διατήρηση και τη βελτίωση της ευζωίας των κρατουμένων και την επίτευξη των δύο παραπάνω στόχων με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα και οικονομία. Όμως, η φυλακή, με τους πραγματικούς και συμβολικούς μηχανισμούς της (π.χ. τις κλειδαριές, τα συρματοπλέγματα, τους χονδρούς τοίχους, την ατέλειωτη επίβλεψη, την απομόνωση, την περιορισμένη ζωή), έχει σχεδιαστεί με σκοπό όχι μόνο την αχρήστευση, αλλά και την ψυχολογική χειραγώγηση κάθε χαρακτηριστικού της προσωπικότητας του κρατούμενου, ο οποίος έχει κριθεί από την κοινωνία ως ανεπιθύμητος και επικίνδυνος.

Η διαδικασία του εγκλεισμού είναι μια περίπλοκη και τραυματική εμπειρία για τον (μελλοντικό) κρατούμενο. Συνεπάγεται:

- τη βίαιη αποκοπή του ατόμου από το οικείο του οικογενειακό και κοινωνικό του περιβάλλον και την εξίσου βίαιη ένταξή του σε ένα άγνωστο - ή_ένα αναπαριστώμενο αρνητικά περιβάλλον, με πολύ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά
- τη διατάραξη των οικογενειακών σχέσεων του κρατούμενου.
- την επαγγελματική και οικονομική κατάρρευση, που συνδέεται με την απώλεια της εργασίας.
- την έλλειψη προοπτικής για κοινωνική ή επαγγελματική αποκατάσταση (ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια της φυλάκισης και όταν έχει επιβληθεί μια μεγάλη ποινή.
- Τέλος, και ίσως και το πιο σημαντικό, ο εγκλεισμός συνεπάγεται το στιγματισμό του κρατούμενου και την πρόσληψή του ως "κακό", "επικίνδυνο", "εγκληματία", "φυλακισμένο".

Ο εγκλεισμός συνιστά μια δραματική και απότομη αλλαγή στη ζωή του ατόμου. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση τόσο υψηλής πίεσης (stress) που ουσιαστικά μπορούμε να μιλάμε για τη δημιουργία ΚΡΙΣΗΣ (από

ψυχολογική σκοπιά). Η ομοιόσταση, βασική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού για την αντιμετώπιση κρίσιμων και στρεσογόνων γεγονότων ζωής, διαταράσσεται και ο οργανισμός αναζητά τρόπους για να ξανάρθει στην αρχική του ψυχολογική ισορροπία. Με βάση αυτή την ανάγκη επιβίωσης που προκύπτει, ο (νέος) κρατούμενος, με την είσοδό του στη φυλακή, καλείται να αντιμετωπίσει τις πρώτες άμεσες ανάγκες του, με στόχο πάντα την προσαρμογή του στο νέο περιβάλλον και την ανακούφισή του από το άγχος:

- Διαχείριση του ΣΟΚ του εγκλεισμού, του αισθήματος απώλειας του ελέγχου και της αλλαγής της εικόνας του εαυτού, από "ελεύθερος", "φυλακισμένος". Η ανάγκη για γρήγορη προσαρμογή στη ζωή της φυλακής γίνεται ζωτική.

- Διατήρηση της επαφής με τον έξω κόσμο / αντιμετώπιση των προβλημάτων "έξω", που σχετίζονται με τη φυλάκισή του. Μια "γκρινιάρα" σύζυγος ή μια υπερ-προστατευτική μητέρα γίνονται οι τελευταίοι σύνδεσμοι με την επιβίωση, ένας αδελφός που ζει χιλιόμετρα μακριά αναμένεται να συμπεριφερθεί σα να ήταν δίπλα. Το πρώτο τηλεφώνημα και οι συνομιλίες με αυτούς που είναι "έξω" γίνονται σημαντικά γεγονότα. Ο χρόνος αναμονής μιας επίσκεψης φαντάζει μια αιωνιότητα. Η επαφή με τον δικηγόρο και η αναζήτηση πληροφοριών για την υπόθεσή του, γίνεται για τον κρατούμενο αίτημα ζωτικής σημασίας. Στη φάση αυτή ο κρατούμενος αντιδρά με θυμό, αίσθημα ματαίωσης, σύγχυση, ευερεθιστικότητα, αίσθημα απελπισίας και κατάθλιψη.

- Διαχείριση του χρόνου μέσα στη φυλακή. Ξαφνικά, ο χρόνος μέσα στη φυλακή φαίνεται υπερβολικά πολύς και αναδύεται έντονη η επιθυμία να καλυφθεί.

Επίσης, η άσκηση εξουσίας από το προσωπικό της φυλακής και γενικότερα η τοποθέτηση ενός ατόμου σε ένα ολοκληρωτικό ίδρυμα όπως η φυλακή, είναι στενά συνδεδεμένη με τα παρακάτω:

- Η ζωή του κρατούμενου μετατρέπεται σε μια "ηθική καριέρα". Ο κρατούμενος επανασχηματίζει το πλαίσιο φαντασίωσης και πρόσληψης του εαυτού του και των άλλων
- Οι αλλαγές που επέρχονται στη ζωή του ατόμου με τον εγκλεισμό του, επιφέρουν τη «νέκρωση του εαυτού».

- ο Τα μέλη του προσωπικού, εξαιτίας της δύναμης και της θέσης τους γίνονται για τον κρατούμενο "οι σημαντικοί του άλλοι", τα άτομα δηλαδή που διαμορφώνουν την εικόνα του εαυτού.

Σε περιπτώσεις μακροχρόνιου εγκλεισμού, επέρχεται «ο ιδρυματισμός», με άλλα λόγια, η απόλυτη εξάρτηση του ατόμου με τη φυλακή, ο οποίος συνοδεύεται με συγκεκριμένες ψυχοδιανοητικές διαταραχές, όπως αποεπένδυση του σώματος, πρώιμο γήρας, διαταραχές της σεξουαλικότητας, αναστολή των ψυχοκοινωνικών δραστηριοτήτων, συναισθηματική αδιαφορία, έντονη ερεθιστικότητα.

Κρίσιμοι θεωρούνται οι 5 πρώτοι μήνες του εγκλεισμού. Ιδιαίτερα κατά την περίοδο αυτή, οι κρατούμενοι έχουν ελάχιστες ευκαιρίες να μιλήσουν, να "δραπετεύσουν" από την κατάσταση ή απλά να περάσουν καλά. Αυτό, σε συνδυασμό με εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. τιμωρίες, είδος φυλακής) αλλά και ενδογενείς παράγοντες (π.χ. προσωπικότητα, γνωστικά σχήματα), μπορεί να κινητοποιήσει δυσάρεστες ψυχολογικές καταστάσεις. Σ'αυτές τις περιπτώσεις συναντώνται κυρίως τρεις τύποι κατάθλιψης:

- Αγχώδης κατάθλιψη: τα χαρακτηριστικά της είναι η δύσπνοια, η ευερεθιστότητα, η ένταση, και οι ενοχές
- Γνωστική κατάθλιψη: Τα χαρακτηριστικά της είναι η μη ικανοποίηση, η απαξίωση, και η απελπισία
- Κατάθλιψη που σχετίζεται με τη διατροφή: Χαρακτηρίζεται από απώλεια όρεξης και ενέργειας, και αυξημένη κούραση
- Ενδογενής κατάθλιψη: Χαρακτηρίζεται από διακυμάνσεις της διάθεσης κατά τη διάρκεια της ημέρας, από πολύ πρωινό ξύπνημα, από απώλεια βάρους, από ευερεθιστότητα και ένταση.
- Απόπειρες αυτοκτονίας, αυτο-τραυματισμοί: Μπορούν να συμβούν κατά τα πρώτα στάδια του εγκλεισμού και συνδέονται άμεσα με την κατάθλιψη. Σε μερικές περιπτώσεις φαίνεται να λειτουργούν ως προσπάθειες ανακούφισης από την ένταση, ενώ γενικά αναγνωρίζονται ως "κραυγές αγωνίας" από τους κρατούμενους. (Cooke et al, 1990)

4.1.1. Ψυχολογικές επιπτώσεις στους καταδικασμένους σε θανατική ποινή

Όσο αφορά τους καταδικασμένους σε θανατική ποινή τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα. Αρχικά εμφανίζεται το σύνδρομο της αυταπάτης της αναστολής εκτελέσεως της ποινής και επακολουθεί το σοκ, δηλαδή η διάλυση της αυταπάτης, και η συνειδητοποίηση της κατάστασης.

Ακολουθεί μια μακάβρια αίσθηση του χιούμορ, νέκρωση των συναισθημάτων, απάθεια και ο κρατούμενος δεν φοβάται πλέον τον θάνατο. Ασυγκίνητος και ανίκανος να νιώσει αηδία, φρίκη ή οίκτο, αδιαφορεί ολοκληρωτικά σε οτιδήποτε δεν εξυπηρετεί την επιβίωση του ενώ έχει έντονη επιθυμία για τροφή. (Aurore Brien, 2007)

4.2. Στερήσεις του εγκλεισμού

Πολλοί κρατούμενοι ισχυρίζονται ότι το χειρότερο στη φυλακή δεν είναι τόσο οι κακές υλικές συνθήκες όσο μια σειρά από απαγορεύσεις που υποφέρονται ακόμα πιο δύσκολα και από το στοίβαγμα των ανθρώπων. Η σημαντικότερη όμως είναι η απουσία οποιουδήποτε πραγματικού δικαιώματος. Οι πιο σημαντικές στερήσεις είναι οι εξής :

Στέρηση της ελευθερίας: Οι κινήσεις των ατόμων μέσα στη φυλακή είναι πολύ περιορισμένες. Οι επαφές με το ευρύτερο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον περιορίζονται σημαντικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την απομόνωση του ατόμου, την απώλεια συναισθηματικών σχέσεων και τη μοναξιά. Πάνω απ' όλα όμως υπάρχει η ηθική καταδίκη του ατόμου από την κοινότητα, που εκφράζεται με τη στέρηση της ελευθερίας, ως τιμωρία για τις πράξεις του ατόμου.

Στέρηση αγαθών και υπηρεσιών: Στη χώρα μας οι βασικές υπηρεσίες υγείας και υγιεινής των κρατουμένων δεν παρέχονται σε ικανοποιητικό βαθμό. Επίσης, οι διατροφικές ανάγκες των κρατουμένων δεν φαίνεται να καλύπτονται, όπως και οι ανάγκες για ψυχαγωγία και προσωπικό χώρο (κυρίως λόγω του υπερπληθυσμού). Ο εγκλεισμός, που συνεπάγεται την απώλεια πολλών και σημαντικών υλικών αγαθών και απολαύσεων - ανεξάρτητα από το εάν αυτό κρίνεται σωστό ή απαραίτητο - αποτελεί για τα άτομα μια οδυνηρή απώλεια.

Σεξουαλική στέρηση: Ο εγκλεισμός αποτελεί ένα συμβολικό "ευνουχισμό" του ατόμου, καθώς του στερεί οποιαδήποτε ευκαιρία για σεξουαλικές σχέσεις. Αν

και πολλοί συγγραφείς υποστηρίζουν ότι κατά τη διάρκεια της φυλάκισης η σεξουαλική επιθυμία και ενέργεια μειώνονται σημαντικά, σήμερα οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση σε υλικό που μπορεί να τους διεγείρει σεξουαλικά (π.χ. πορνογραφικά έντυπα, ταινίες). Σε ορισμένα σωφρονιστικά συστήματα (π.χ. στην Ιταλία) προτείνεται ήδη η δημιουργία "ερωτικών ωρών" κατά τις οποίες οι κρατούμενοι, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, μπορούν έχουν σεξουαλικές σχέσεις με τη σύντροφό τους. Αν και η σωματική σεξουαλική στέρηση είναι σημαντική, ψυχολογικά, η έλλειψη σεξουαλικών σχέσεων είναι πολύ πιο σοβαρή. Μια ολοκληρωτική κοινωνία ανδρών δημιουργεί άγχος, αφού διαταράσσει την αίσθησης της «αρρενωπότητας», μπορεί να εγείρει μια λανθάνουσα ομοφυλοφιλία - με συνέπεια αισθήματα ενοχής - και παραμορφώνει σε σημαντικό βαθμό την εικόνα του άνδρα-εαυτού, αφού ο βασικός παράγοντας διαμόρφωσης αυτής της εικόνας - οι γυναίκες - απουσιάζουν.

Στέρηση της αυτονομίας: Στη φυλακή υπάρχουν κανόνες που ρυθμίζουν την καθημερινότητα του κρατούμενου, έχοντας ως αποτέλεσμα την έλλειψη αυτονομίας. Επειδή αυτοί οι κανόνες τίθενται πέρα από οποιαδήποτε επιθυμία ή συμμετοχή του κρατούμενου, πολλές φορές οι κρατούμενοι εκφράζουν μια έντονη εχθρότητα προς την εξάρτησή τους από τις αποφάσεις του προσωπικού και την περιορισμένη δυνατότητα να έχουν προσωπικές επιλογές.

Στέρηση της ασφάλειας: Ο εγκλεισμός συνεπάγεται την αναγκαστική συμβίωση με εκατοντάδες άτομα που μπορεί να έχουν ιστορικό βίαιας και επιθετικής συμπεριφοράς, ή που για τον κάθε κρατούμενο προσλαμβάνονται ως "επικίνδunami" και "κακοί". Για τους νεαρούς κρατούμενους, που αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους, οι συγκρατούμενοί τους είναι τα πρότυπα. Για τους ενήλικες κρατούμενους, η φυλακή μπορεί να είναι χώρος συνεχούς άγχους, μιας και συνεχώς προκαλείται η ικανότητα τους να διαχειρίζονται το τυχόν εχθρικό περιβάλλον. Αποτυχία να διαχειριστούν τις προκλήσεις μπορεί να πυροδοτήσει αισθήματα περιφρόνησης από τους άλλους, ενώ αντίθετα, μια επιτυχής αντιμετώπιση μια πρόκλησης (π.χ. επίθεση) μπορεί να κάνει τον συγκεκριμένο κρατούμενο πιθανό στόχο για κάποιους άλλους που θα ήθελαν να αναμετρηθούν με κάποιον που θεωρείται "σκληρός". (Michel Foucault, 1999).

4.3. Η ψυχολογία της κοινωνίας τιμωρού

Η ποινή αποτελεί συστατικό στοιχείο των αναλύσεων στην ψυχολογία της κοινωνίας- τιμωρού. Η τιμωρία του δράστη λειτουργεί ουσιαστικά ως αυτοκάθαρση από ίδια επιθετική συμπεριφορά και εγκληματικές επιθυμίες.

Η τιμωρία του παραβάτη μας βοηθά να απαλλαγούμε από τη «σκιά», τη σκοτεινή πλευρά της ύπαρξής μας. Με τη διαδικασία της προβολής επιβεβαιώνεται θετικά η εικόνα που έχουμε για τον εαυτό μας και δικαιολογείται η δική μας σύννομη συμπεριφορά, η οποία δεν θα είχε κανένα νόημα εάν οι δράστες δεν ετιμωρούντο.

Σύμφωνα όμως με την άποψη αυτή, η ανάγκη της κοινωνίας να υπάρχουν τιμωρητικοί μηχανισμοί δεν δίνει πολλές ελπίδες για την επικράτηση μιας εναλλακτικής αντιμετώπισης των παραβατών από εκείνη του ποινικού δικαίου (Έφη Λαμπροπούλου, 1999).

Έτσι, παράλληλα με το χτίσιμο όλο και περισσότερων φυλακών, ο κόσμος αποκτά μια πλασματική αίσθηση ασφάλειας ενώ στην πραγματικότητα τα επίπεδα εγκληματικότητας ολοένα και αυξάνονται.

Υπάρχουν πολλές αναπαραστάσεις του εχθρού (συμπεριλαμβανομένων αυτών του μετανάστη και του τρομοκράτη), αλλά ο φυλακισμένος, τον οποίο φανταζόμαστε σαν δολοφόνο και βιαστή, προβάλλει ως απειλή για την ασφάλεια περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον.

Σήμερα οι άνθρωποι μοιάζει να αισθάνονται μονίμως την απειλή ενός πιθανού εγκλήματος, και η αίσθηση αυτή υποδαυλίζεται κυρίως από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τα οποία δημιουργούν κάθε φορά και τους αναλόγως αποδιοπομπαίους τράγους(Angela Y. Davis, 2008).

Τρανό παράδειγμα, ο μύθος του μαύρου βιαστή που είχε σαν στόχο την επανατοποθέτηση τους στη δουλειά αλλά και η ποινικοποίηση της νεολαίας στο πλαίσιο του λεγόμενου «πολέμου κατά των ναρκωτικών»που συνέπεσε χρονικά με μία έκρηξη συνταγογραφούμενων ψυχοτρόπων ουσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5° : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Οι κρατούμενοι στην Ελλάδα βάση των κοινωνικών τους χαρακτηριστικών.

Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά ενός ατόμου όπως η ηλικία, το φύλο και το μορφωτικό επίπεδο παίζουν σημαντικό ρόλο στον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται και ενεργεί. Αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν τους βασικότερους παράγοντες κατά τη διεξαγωγή στατιστικών ερευνών. Παρακάτω αναλύεται ο ρόλος των προαναφερόμενων χαρακτηριστικών στην τέλεση των εγκλημάτων.

5.1.1. Οι κρατούμενοι με βάση το φύλο τους

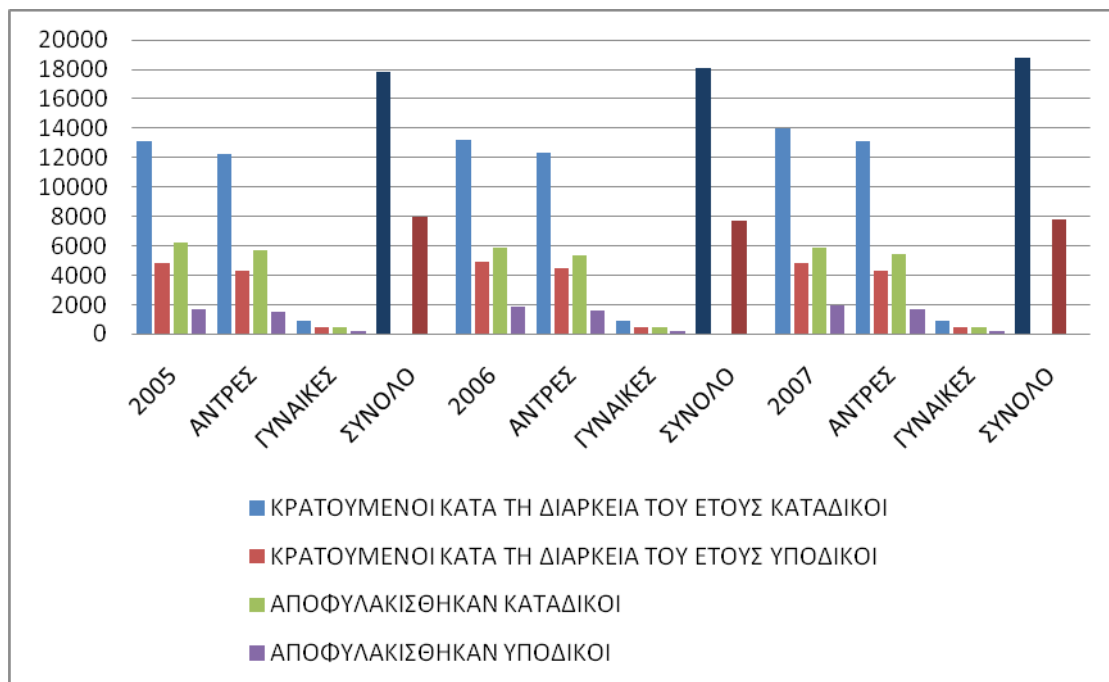
Βάση ερευνών το φύλο ενός ατόμου δεν φαίνεται να λειτουργεί ως κριτήριο διαφορετικής μεταχείρισης ενώπιον του δικαστηρίου. Παρ'όλα αυτά η απαγγελία κατηγορίας είναι πιο συχνή στις γυναίκες όταν είναι ύποπτες για κλοπές και απάτες, ενώ στους άντρες όταν είναι ύποπτοι για υπεξαιρέσεις. Γενικότερα οι άντρες έχουν υψηλότερα ποσοστά άσκησης δίωξης όμως αυτό δεν οφείλεται στο φύλο τους αλλά στο επιβαρημένο ποινικό παρελθόν τους.

Βέβαια όπως θα διαπιστώσουμε και από τον ακόλουθο πίνακα οι άντρες είναι πιο επιρρεπείς στο έγκλημα απ'ότι οι γυναίκες.

Πίνακας 1. Κρατούμενοι των Ελληνικών φυλακών τα έτη 2005-2007

ΕΤΟΣ	ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΘΗΚΑΝ		ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ		ΑΠΕΔΡΑΣΑΝ	
	ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ	ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ	ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ	ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ
2005	13082	4787	6239	1694	19	3	29	14
ΑΝΤΡΕΣ	12220	4322	5739	1479	19	2	29	13
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	862	465	500	215	0	1	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	17869		7933		22		43	
2006	13170	4900	5876	1849	22	5	38	0
ΑΝΤΡΕΣ	12302	4451	5384	1626	21	5	38	0
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	868	449	492	223	1	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	18070		7725		27		38	
2007	13964	4802	5899	1933	27	9	34	0
ΑΝΤΡΕΣ	13090	4343	5423	1704	27	8	34	0
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	874	459	476	229	0	1	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	18766		7832		36		34	

Πηγή: “Ελληνική στατιστική υπηρεσία, 2011”

Σχήμα 1. Οι κρατούμενοι βάση φύλου

5.1.2. Οι κρατούμενοι με βάση την ηλικία τους

Οι νέοι και ειδικότερα κάποιες ειδικές ομάδες όπως, τα ορφανά, τα τέκνα διαζευγμένων γονιών ή φτωχών οικογενειών, αυτοί που εγκατέλειψαν νωρίς το σχολείο καθώς και οι «ατίθασοι» νέοι λόγω εφηβείας φαίνεται πως έχουν αυξημένη τάση προς την παραβατικότητα. Κάτι τέτοιο είναι φυσιολογικό λόγω της

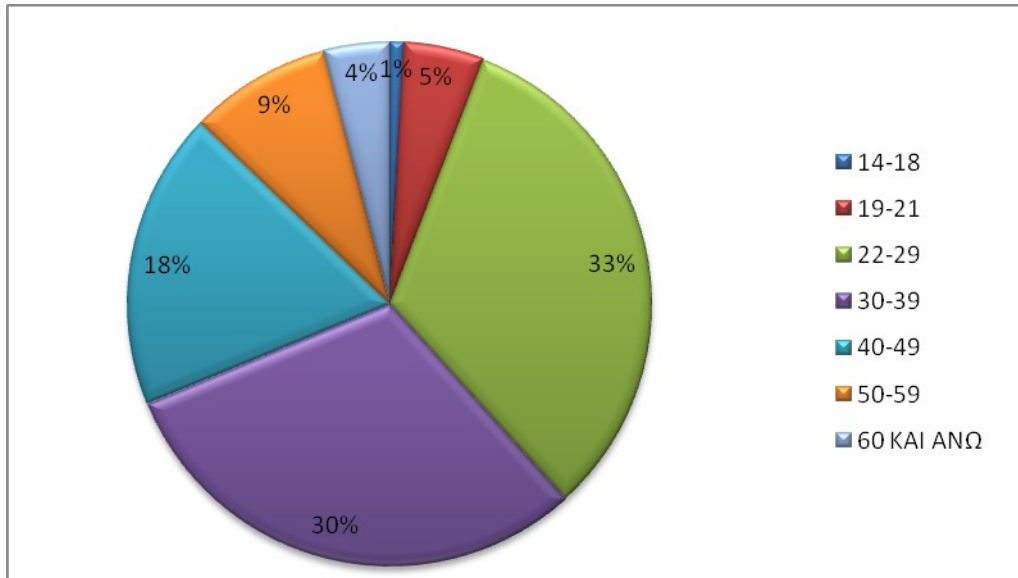
επιπολαιότητας και φυσικά της ανεξαρτησίας που θέλουν να νιώσουν τα άτομα αυτής της ηλικίας. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχει σε όλες τις χώρες ειδική μέριμνα γι' αυτήν την κατηγορία των παραβατών και έτσι ερχόμαστε αντιμέτωποι με το φαινόμενο των ανηλίκων κρατουμένων.

Η νεαρή ηλικία των υπόπτων για αδικήματα δεν φαίνεται να επηρεάζει θετικά τους εισαγγελείς στην παύση της διαδικασίας δίωξης αλλά επηρεάζει τους δικαστές. Οι εισαγγελείς ισχυριζόμενοι τον διαπαιδαγωγικό ρόλο της ποινής, συνηθίζουν να αντιμετωπίζουν αυστηρά τους νεαρούς παραβάτες. Σύμφωνα λοιπόν με έρευνες, τα ποσοστά άσκησης δίωξης εναντίον νέων είναι υψηλότερα απ' ότι των ενηλίκων, αν και τελικά επειδή οι δικαστές επιβάλλουν συχνότερα παύση άσκησης δίωξης απ' ότι οι εισαγγελείς, τα ποσοστά άσκησης δίωξης των ενηλίκων είναι περισσότερα.

Πίνακας 2. Οι κρατούμενοι του έτους 2007 με βάση την ηλικία τους

ΗΛΙΚΙΑ	ΦΥΛΟ	ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	
		ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ
14-18	ΑΝΤΡΕΣ	100	46
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	8	5
	ΣΥΝΟΛΟ	159	
19-21	ΑΝΤΡΕΣ	548	330
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	21	32
	ΣΥΝΟΛΟ	931	
22-29	ΑΝΤΡΕΣ	4150	1576
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	201	173
	ΣΥΝΟΛΟ	6100	
30-39	ΑΝΤΡΕΣ	4053	1281
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	264	119
	ΣΥΝΟΛΟ	5717	
40-49	ΑΝΤΡΕΣ	2464	692
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	216	83
	ΣΥΝΟΛΟ	3455	
50-59	ΑΝΤΡΕΣ	1217	280
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	113	35
	ΣΥΝΟΛΟ	1645	
60 ΚΑΙ ΑΝΩ	ΑΝΤΡΕΣ	558	138
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	51	12
	ΣΥΝΟΛΟ	759	

Πηγή : “Ελληνική στατιστική υπηρεσία, 2011”

Σχήμα 2. Ποσοστά κρατουμένων με βάση την ηλικία τους

5.1.3. Οι κρατούμενοι με βάση το μορφωτικό τους επίπεδο

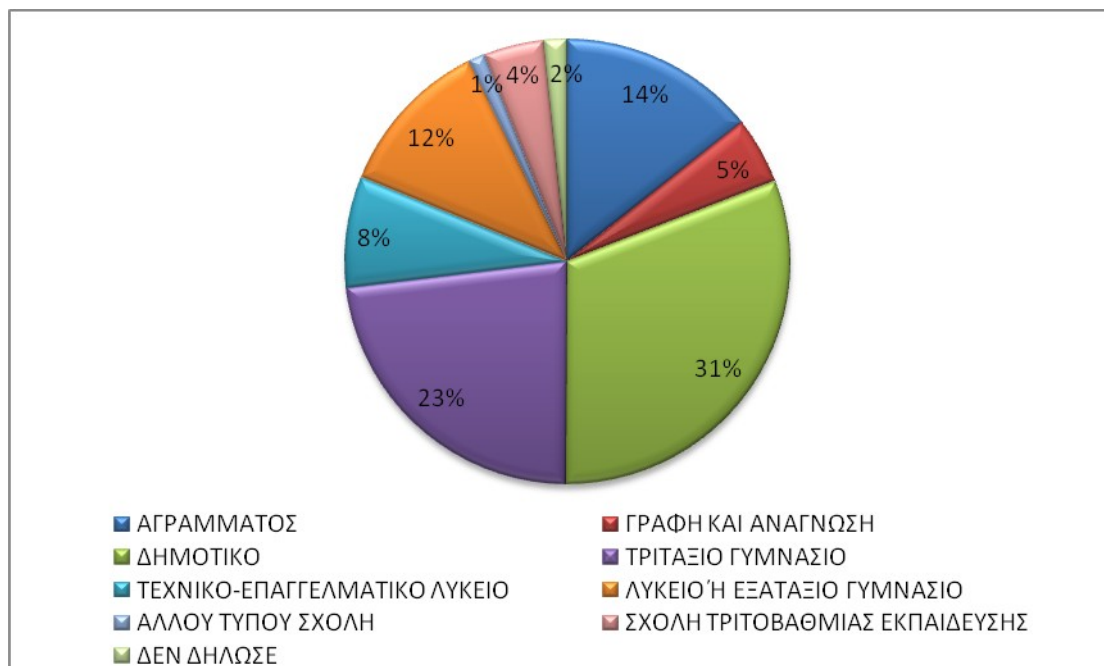
Το ποσοστό των ατόμων χαμηλού μορφωτικού επιπέδου που τους απαγγέλεται κάποια κατηγορία για αδίκημα, είναι αρκετά υψηλό. Σ' αυτήν την περίπτωση τα αδικήματα είναι πιο εύκολο να αποδειχθούν, αφού τα διαπράττουν απλοί άνθρωποι με περιορισμένες ικανότητες να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα τα οποία συνήθως προκύπτουν κατά την τέλεσή τους, και να συγκαλύψουν επιτυχώς τις ενέργειες τους.

Στην έρευνα των ελληνικών φυλακών για το έτος 2007 ένα μεγάλο σχετικά ποσοστό είναι αγράμματοι, το 50% έχει τις πολύ στοιχειώδεις γνώσεις ενώ μάλιστα το 4% έχει τελειώσει κάποια σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πίνακας 3. Οι κρατούμενοι του έτους 2007 με βάση τη μόρφωσή τους

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΦΥΛΟ	ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	
		ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ
ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΑΝΤΡΕΣ	1768	583
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	239	96
	ΣΥΝΟΛΟ	2686	
ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ	ΑΝΤΡΕΣ	784	90
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	19	7
	ΣΥΝΟΛΟ	900	
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΑΝΤΡΕΣ	4456	1121
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	158	71
	ΣΥΝΟΛΟ	5806	
ΤΡΙΤΑΞΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΑΝΤΡΕΣ	2934	1117
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	146	114
	ΣΥΝΟΛΟ	4311	
ΤΕΧΝΙΚΟ- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ	ΑΝΤΡΕΣ	1063	301
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	95	53
	ΣΥΝΟΛΟ	1512	
ΛΥΚΕΙΟ Ή ΕΞΑΤΑΞΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΑΝΤΡΕΣ	1166	834
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	96	76
	ΣΥΝΟΛΟ	2172	
ΑΛΛΟΥ ΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗ	ΑΝΤΡΕΣ	174	42
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	8	2
	ΣΥΝΟΛΟ	226	
ΣΧΟΛΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΝΤΡΕΣ	523	180
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	84	33
	ΣΥΝΟΛΟ	820	
ΔΕΝ ΔΗΛΩΣΕ	ΑΝΤΡΕΣ	222	55
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	29	7
	ΣΥΝΟΛΟ	313	

Πηγή : “Ελληνική στατιστική υπηρεσία, 2011”

Σχήμα 3. Ποσοστά κρατουμένων με βάση το μορφωτικό τους επίπεδο

5.2. Εγκλήματα βίας ανά τον κόσμο

Στα εγκλήματα βίας, όπως έχει προαναφερθεί, ανήκουν οι ληστείες, οι ανθρωποκτονίες, τα σεξουαλικά εγκλήματα, η ενδοοικογενειακή βία και η αρπαγή. Στον πίνακα 4 τα στοιχεία προέρχονται από εγκλήματα στα οποία ασκείται ψυχολογική βία και συγκεκριμένα αναφέρονται οι ληστείες και τα σεξουαλικά εγκλήματα.

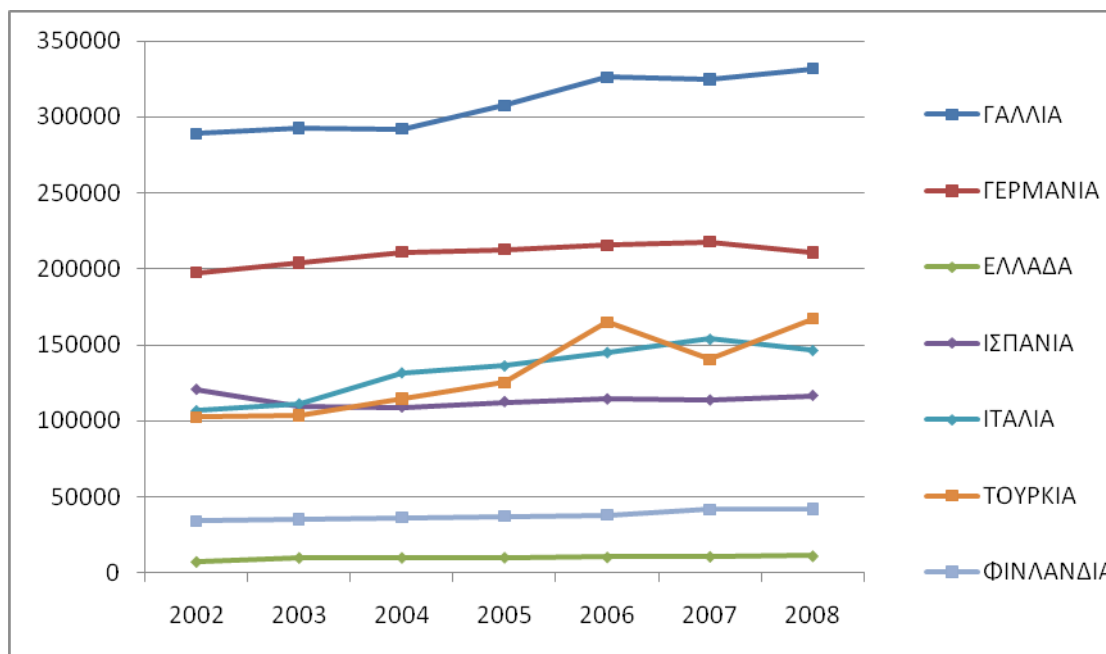
Βάση των παρακάτω δεδομένων μόνο στις 5 από τις 18 χώρες παρατηρείται μείωση των ποσοστών των συγκεκριμένων εγκλημάτων και στην περίπτωση της Ιρλανδίας ενώ μέχρι το 2006 είχαμε μία σχετικά σταθερή μείωση ανά έτος το 2007 η εγκληματικότητα αυξήθηκε ραγδαία κατά 95% και συνέχισε να αυξάνεται και την επόμενη χρονιά. Από τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις της εγκληματικότητας είναι και αυτή της Τουρκίας το 2006 κατά 31% σε σχέση με το 2005. Στις υπόλοιπες χώρες παρατηρείται επίσης αύξηση άλλα πιο ομαλή και σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται και μείωση στα ενδιάμεσα έτη.

Πίνακας 4. Εγκλήματα βίας σε 18 χώρες

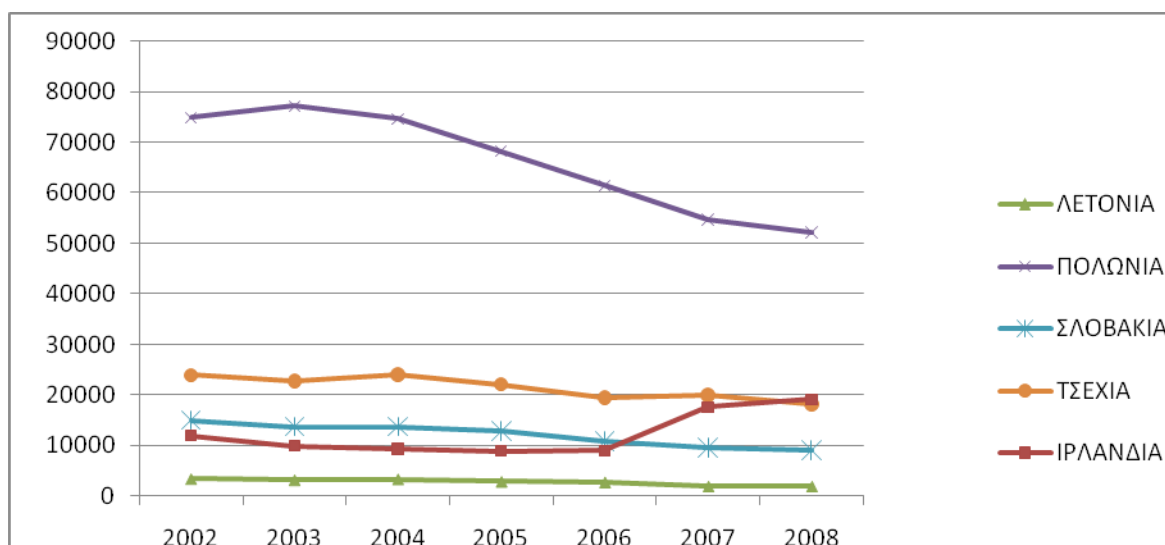
ΧΩΡΑ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΓΓΛΙΑ-ΟΥΑΛΙΑ	1014239	1133506	1201967	1219861	1205065	1099321	1034972
ΑΥΣΤΡΙΑ	121320	148758	172115	148748	135121	133546	129613
ΒΕΛΓΙΟ	99648	100496	101111	103653	106790	107826	108481
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	12176	12796	11284	10623	8766	8696	8538
ΓΑΛΛΙΑ	288927	292658	292088	307501	326065	324765	331778
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	197492	204124	211172	212832	215471	217923	210885
ΔΑΝΙΑ	18832	19283	19443	19135	19670	20673	24928
ΕΛΛΑΔΑ	7507	10140	10145	10271	10427	10851	11220
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	11976	9955	9362	8906	8980	17586	19152
ΙΣΠΑΝΙΑ	120581	109798	108820	112426	114205	113473	116567
ΙΤΑΛΙΑ	106624	111165	131764	136322	145209	153997	146598
ΚΡΟΑΤΙΑ	8802	10032	11292	12405	13235	12966	12985
ΛΕΤΟΝΙΑ	3407	3200	3366	2879	2750	1919	1928
ΠΟΛΩΝΙΑ	74875	77152	74614	68141	61399	54629	52122
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	15020	13724	13755	12906	10896	9620	9030

ΤΟΥΡΚΙΑ	102428	103685	114594	125377	164972	140416	167323
ΤΣΕΧΙΑ	23956	22763	24025	22079	19454	19976	18187
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	34186	35293	36450	37105	38037	41664	42035

Πηγή : “Eurostat, 2010”

Σχήμα 4. Χώρες με αυξανόμενη τάση της εγκληματικότητας

Σχήμα 5. Χώρες με τάση μείωσης της εγκληματικότητας

Σε αντίθεση με τον πίνακα 4, ο πίνακας 5 περιλαμβάνει τα εγκλήματα βίας που προκάλεσαν θάνατο (συμπεριλαμβάνονται και τα αυτοκινητιστικά

δυστυχήματα) και παρουσιάζει είτε μείωση των αριθμών της εγκληματικότητας είτε κάποια σχετική σταθερότητα.

Πίνακας 5. Ανθρωποκτονίες

ΧΩΡΑ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΓΓΛΙΑ-ΟΥΑΛΙΑ	1047	904	868	764	758	774	662
ΑΥΣΤΡΙΑ	65	50	59	54	60	45	46
ΒΕΛΓΙΟ	323	230	267	222	224	207	194
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	225	247	240	196	183	169	172
ΓΑΛΛΙΑ	1119	987	990	976	879	826	839
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	914	820	809	804	727	692	656
ΔΑΝΙΑ	58	82	60	70	45	76	79
ΕΛΛΑΔΑ	108	122	109	127	109	115	118
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	59	52	46	65	68	85	89
ΙΣΠΑΝΙΑ	564	587	520	518	476	482	408
ΙΤΑΛΙΑ	691	765	767	648	663	685	654
ΚΡΟΑΤΙΑ	88	76	89	76	75	66	74
ΛΕΤΟΝΙΑ	207	220	199	127	148	117	119
ΠΟΛΩΝΙΑ	716	663	633	555	490	525	460
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	128	146	122	106	89	89	94
ΤΟΥΡΚΙΑ	5683	5308	4986	4973	4763	3080	2751
ΤΣΕΧΙΑ	234	232	227	186	231	196	202
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	131	103	144	114	111	127	132

Πηγή : “Eurostat, 2010”

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως προκύπτει από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε, το σωφρονιστικό σύστημα έχει αποτύχει όσο αφορά την πάταξη του εγκλήματος. Εύκολα μπορεί κανείς να παρατηρήσει την αύξηση των καταστημάτων κράτησης ανά τον κόσμο και την ταυτόχρονη επίσης αύξηση της εγκληματικότητας. Αυτό οφείλεται αφενός στις εσφαλμένες-ρατσιστικές αντιλήψεις των ατόμων και αφετέρου στην έλλειψη υποδομών και κονδυλίων για την εφαρμογή των νέων καινοτόμων μορφών σωφρονισμού.

Από παλιά επικρατούσε η απόψη ότι οι νέγροι είναι απαραίτητως και εγκληματίες. Θα περίμενε κανείς ότι με την πάροδο των χρόνων θα είχε εξαλειφθεί αυτή η φήμη. Αντίθετα όμως όχι μόνο δεν εξαλείφθηκε αλλά μεταφέρθηκε και σε όλους τους μετανάστες ανεξαρτήτως χρώματος. Αυτό οφείλεται κυρίως στην ρατσιστική τάση των κοινωνιών η οποία μεταφέρεται μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκάστοτε κυβερνήσεων.

Η πιο ακραία όμως και απάνθρωπη μορφή σωφρονισμού είναι η θανατική ποινή. Είναι απαράδεκτο και συγχρόνως εγκληματικό να μεταφέρεται στον κόσμο η άποψη ότι ο θάνατος ενός ανθρώπου βοηθά την κοινωνία στο να καθαρίσει και να πάει μπροστά. Αν θέλουμε πραγματικά να ονομαζόμαστε άνθρωποι θα πρέπει πρώτα από όλα να καταδικάσουμε κάθε μορφής βίας ακόμα κι αν αυτή έχει αποκτήσει έννομα δικαιώματα.

Το σωφρονιστικό σύστημα λοιπόν χρειάζεται ριζικές αλλαγές και πρώτα απ' όλα θα πρέπει να σταματήσει ο συσχετισμός του με την έννοια της φυλακής. Ο σωφρονισμός δεν θα πρέπει να είναι απλά ο εγκλεισμός ενός ατόμου αλλά η διαπαιδαγώγηση του και η πνευματική του ισορροπία. Για να αλλάξει ένας άνθρωπος θα πρέπει να γνωρίσει κάτι καλύτερο από αυτό που είχε και να μάθει να το χαίρεται και να το εκτιμά. Σίγουρα αυτό το καλύτερο που αποζητάει κάποιος δεν θα το βρει στους τέσσερις τοίχους ενός κελιού.

Τέλος δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η εικόνα μιας χώρας κρίνεται από την εικόνα των κοιμητηρίων και των φυλακών της. Για το πρώτο, δεν είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε κάτι, για τις φυλακές όμως μπορούμε....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΩΤΗΡΧΟΥ

«Υπάρχουν πολλές δυσκολίες στο πώς ζούμε, αλλά αυτά παλεύονται. Η ανισότητα στην έβρα και τα χρόνια που ρίχνουν δεν παλεύονται».

Η Φαή ήθελε αντιμετώπιση με τη δικαιοσύνη πριν από δύο χρόνια, στα είκοσι της. Κι ακόμη δεν έχει συνηθίσει την απουσία. Άλλωστε όταν τη σπάζει τι είναι αυτό που θα ήθελε πιο πολύ απ' όλα, το μοναδικό που μας λείπει είναι: «Θα ήθελα τις ποιές οι δικαστές να τις επεξεργάζονται πρώτα, να βλέπουν ότι αν ήταν το παιδί τους τι θα κάνανε. Τι πιστεύουν δηλαδή, ότι αν ρέζον μια βαριά ποινή θα γίνουμε καλοί».

Μιλώσαμε μαζί της με αφορμή το πρώτο περιοδικό που βγαίνει από τις γυναίκες φυλάκων Κορυδαλλού, με τίτλο «Κραυγές στη Σιωπή». Πηγάει μέσα από την πόλη που δύνανται για την καθημερινή μας διαβίωση, έτσι ώστε να αποκτήσουμε κι εμείς τα δικαιώματα που έχουμε ως πολίτες».

Η ανάγκη τους να οπιάσουν τη σιωπή μετέτρεψε τους ψήφους σε κραυγή, για να ακουστεί η φωνή τους, να μοιραστούν τις αγωνίες τους με όλους μας.

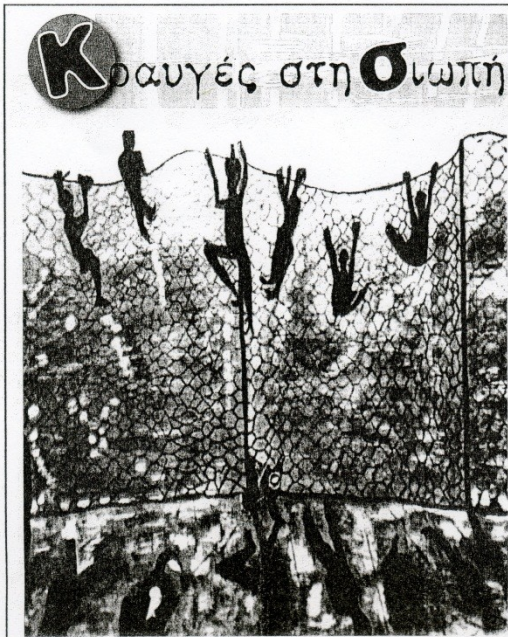
Τα προβλήματα. Πολλά. «Οι συνθήκες διαβίωσης, το κρεβάτι δάπλα στη λεκάνη, η τουαλέτα που δεν έχει πόρτα και σε βλέπουν ακόμη και οι φυλάκες αν περνάνε, αλλά το μεγαλύτερο είναι οι ποιές που ρέζονται», μας λέει η Φαή, η οποία ως συντάκτρια του περιοδικού αναλαμβάνει να μας δώσει το ρεπορτάζ για τη ζωή πίσω από τα κελιά.

Τα στοιχεία μιλάνε από μόνο τους: στις γυναίκες φυλάκων Κορυδαλλού, χωρητικότητας 260 από μόνον κρατείται αυτή τη στιγμή υπερδιπλάσιος αριθμός ατόμων, περίπου 560 γυναίκες. Το 60% είναι οι περισσότερες, «που ποινώνουν τα φράγματα με τις χοιρίτσες», 18 μοιραζόμενες με 23 μοιρά μέχρι τριών ετών, «που μεγαλώνουν μέσα στη βροχιά, αλλοδαπές, θύλακοι που έχουν μέχρι 30 άτομα, «ο ένας πάει στον άλλο. Σε κάνει και το σύστημα ζω...». Φασμαρίες και χαρτζιές δεν λένουν, «εμφάνει τα ζώρια τους και οι τοξικομανείς, εγώ έκανα την προσπάθειά μου, κι επέπει υπάρχουν κόνιγγες και ζήλιες». Ναι, δεν υπάρχει δουλειά για όλες και χωρίς περσόνια θα κινεί περισσότερο φιλία. Έχουμε γυναικάδες μέχρι και 85 χρόνια. Ποιος λόγος να τη φυλακίσουν, πες μου; Σκεφτόμαστε πως θα τη φροντίσει, όχι ό,τι κάνουν οι κρατούμενες».

Η Φαή είναι ποταμός, μου τα λέει όλα χωρίς ανόρα: «Μετά είναι και η φυλάκιση ανηλίκων, στην οποία πρέπει να ποινή όχι σαν κοινωνία. Αν έκανε κάτι πάνω στην εφηβική τρέλα, μπαίνοντας εδó είναι στην γλιότα που θα διαμορφώσει χαρακτήρα, και τι θα βγει από δω μέσα; Έχουμε 23 ανήλικα μέχρι 21 ετών, κι αν τα δεξ πώς είναι, είναι σαν χαμένο, ήρθαν από την αγγαλιά της μάνας τους, τοξικομανείς ή για κάποια κλεψιά...».

Η εμπειρία της από το περιοδικό: «Στην αρχή ήξεμε το πρόβλημα πώς θα συνεργαστούμε, γιατί μέσα στη φυλακή οκεφάρματα και λειτουργούμε ατομικά, μας ρουφεί όλα τα αισθήματα, δεν εκφραζόμαστε τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας, υπάρχει πάντα ο φόβος μην πέσει καμιά κοινήβρα και υπάρξουν επιπτώσεις ή κανένα πειθαρχικό, αλλά τελικά λειτουργήσαμε ομαδικά και ήρθαμε πιο κοντά. Τρεις μήνες το εκπομπή. Και όλον αυτό τον καιρό δεν ήταν το μυαλό μου στη φυλακή, ούτε στο δικαστήριο. Ήμουν έξω. Μ' ένοιωσε μόνο τι θα γράφω, τότε θα συνηθισθεί, πώς θα συνεργαστούμε για να το οργανώσουμε και να ξεφύγουμε από το πνέσιμο της φυλακής. Και χάριμα πάρα πολύ που ακουστήραμε, γιατί δεν γίνεται να καταφέρουμε κάτι μόνοι μας, αλλά όλοι μαζί, όμως, κάτι μπορεί να γίνει».

Ενθάρσια απήχημα για δικαιοσύνη και μια καλύτερη κοινωνία, ο εργαλειακός και τα προσωπικά βιώματα είναι ανάμεσα στα περιεχόμενα του περιοδικού. Αποτυπώνουν όμως και τους εξευτελισμούς που βιώνουν από τις αρχές, τον εφάληση να πρέπει να γιγνισθούν κάθε φορά που επιστρέφουν ή να υπο-

Είναι το πρώτο...

«Θεωρώ ότι δεν είναι από τις γυναίκες φυλάκων Κορυδαλλού. Είναι ένα κομμάτι από τις γυναίκες που είναι στην φυλακή, αλλά είναι κομμάτι από τις γυναίκες που είναι στην φυλακή, αλλά είναι κομμάτι από τις γυναίκες που είναι στην φυλακή...»

ΚΕΙΜΕΝΑ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΛΑΘΗΕΙΑΣ

Μικρά αποσπάσματα από τις συναντήσεις της φυλάκων:

- «Δεν καταλαβαίνω γιατί δώσατε την προτεραιότητα στην κατασκευή νέων φυλακών, αφού υπάρχει τέτοια έλλειψη σχολείων!»
- Κύριε πρόεδρε, λέει ήρεμα ο άλλος, νομίζω ότι για σας και για μας υπάρχουν πολλές περισσότερες πιθανότητες να καταλήξουμε κάποια στιγμή στη φυλακή, παρά να γυρίσουμε στα σχολικά θρανία». —Κίκο
- «Συγγνώμη, μίθατε εσείς τι έγινε με την υπόθεση των απαγωγών, των υποκόλλητων και των ομολόγων; Α, και με την υπόθεση της Ζερντινιέρρας τι έγινε; Μα καλά, εμείς γιατί να την πληρώσουμε για κάτι μικροεγκλήματα και αυτοί οι κύριοι με τα μπλε ποκάμια να είναι έξω; Δεν το κατάλαβα, είναι υπεράνω των νόμων, δεν είναι υπότροποι; Τελικά, υπάρχει δικαιοσύνη δύο ταχυτήτων». — Δοροθή
- «...Αν τα ζώζ ζούσαν σε τέτοιες συνθήκες σίγουρα κάποια φιλοζωική εταιρεία θα είχε διαμορφώσει έντονα. Όμως εμείς είμαστε άνθρωποι και δεν πρέπει να έχουμε τέτοιες αδιαιρέσεις». — R.
- «Αν ένιωσες πως ο άνθρωπος που αγάπησε, σε πρόδωσε, αν ένιωσες τα όνειρά σου να χάνονται, μη λυπηθείς, πρώτα δεν είναι αυτός που κερδίζει τη μάχη, αλλά αυτός που κερδίζει τον πόνο του πίσω από ένα αληθινό χαμόγελο και συνεχίζει να μάχεται». — Κίκο

στον κολωνιά εξέταση από υπαλλήλους, τη φρόνη της απαισιόδοξης, την αναπαύσει περιθώρησης. Κι ακόμη μια βαθύτερη ανάγκη, ανάγκη για αναφερόμενα, όπως είναι μια αγγαλιά κι ένα φίλο στη μένα που ένα ηχηρό ζήτημα εμποδίζει.

Ζήτημα από τη Φαή για μου μεταφέρει κάποια απήχημα κι εκείνη, αφού μίλησε και με άλλες συζητούμενες της, την επομένη είχε γίνει ζήτημα:

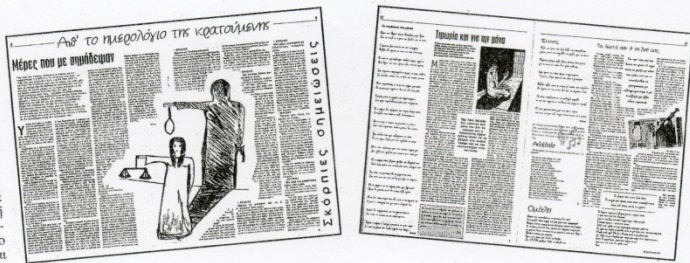
«Αυτό που λένε όλες είναι να δικαίωνε δίκαια, να εξαντλούν τις ενυλλαστικές ποιές στους νέους. Να μην αναμετωπίζονται οι τοξικομανείς χειρότερα και από το να έχουν κάνει φρόνη και να πρέπει να βγάλουν περισσότερη ποινή για να δικαιοσύνη άδεια ή αποφυλάκιση. Να γίνουν ειδικά θεραπευτικά κέντρα για τους τοξικομανείς. Να υπάρχει νηπιταγογία για τα μορρά και ενημέρωση για τις μέρες που δεν εξέρχονται από τα βασικά. Εργασία για όλους τους κρατούμενους. Πλήρη μεταρρομακευτική περιβάληση για τους ασφόστους μας. Να δίνουν ειδή πρόσης ανάγκης (χαρτί υγείας, οδοποράματα, σκαπάνι, σκαμμένο), γιατί η φυλακή δεν δίνει τίποτα, παρά μόνο φρονη. Μας απαγορεύουν τη γλιόνη, αλλά πρέπει να απολιμάνουμε για να αποφεύγουμε τις ασφόστεις. Ελευθέρια επισκεπτήρια με τους γονείς και τους διαμηρόους. Τι τα έχουν τα μηχανήματα ανήνευσης;

Να διαζώνται γρήγορα οι υποδικίες και να πάρουν οι καθητηρήσεις στα συμβόλαια που μας κρατούν περισσότερο μέσα, ταχύνει. Να μας πηγαίνουν στο δικαστήριο όταν διαζώνται οι απήσεις ανατολής της ποιής...».

Κι ακόμη, ελπίζει το περιοδικό τους να αγγίξει την κοινωνία, να τη βοηθήσει να δει σωβρατά τα προβλήματά τους, να μη νομίζουν ότι είναι εργαλειακός, αλλά να μάθουν ότι είναι άνθρωποι. Και την πληρώνει όταν κοινοί ότι θέλουν να φύγουν οι φυλάκες από την πόλη. «Πιστεύουν ότι αν απομακρυνθεί το πρόβλημα από δάπλα τους θα πάει και να υφιστάται ή ότι έτσι λύνεται το πρόβλημα; Νοιώθω έτσι ότι δεν μας θέλουν, λες και δεν είμαστε κομμάτι της κοινωνίας, λες και υπάρχει άνθρωπος που να μην έχει κάνει λάθος».

Το περιοδικό που βγήκε με τη συνδρομή της Κοινωνικής Οργάνωσης Αποστήθης Νέων «Αρχές» έχε στο οπαδόφυλλο τη λέξη «ελευθερία» γραμμένη σαν βαράκι στα αγγαλιά, αλλά και σε άλλες γλιόσες. Μια σελίδα πριν υπάρχει ο «τοπος φιλίας» με στίχους, φράσεις και συνθήματα. Θα προσθέταμε κι εμείς μια φρόνη: «φτου Ξελευθερία για όλους».

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

Κραυγή ζωής από τα κελιά

**Κάτω τα χέρια
απ' το κορμί μας!**

**«Η κολπική εξέταση είναι βιασμός
να σταματήσει τώρα ο εξευτελισμός»**

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Είναι τώρα ένας χρόνος στη φυλακή που ξηπνάω πάντα ιδρωμένος κειμώνα καλοκαίρι κάθε βράδυ που πέφτω για ύπνο επαναλαμβάνω συνεχώς την ίδια φράση είμαι φυλακή, είμαι φυλακή είμαι φυλακή. Μη τυχόν δω στον ύπνο μου ότι είμαι ελεύθερος και μου γίνει το πρωινό κόλαση καταλαβαίνεις γιατί. Αφότου συνειδητοποίησα όμως πως η σκέψη μου ελέγχεται από τρίτους έβαλα σε άμεση εκτέλεση το σχέδιο καταστροφής του εγκεφάλου μου. Κανείς δεν θέλω να μπαίνει στο μυαλό μου. Κανένα άρρωστο βλέμμα στην υφή σου. Έτσι για να αποφεύγω αυτόν τον ξεπεσμό και το υβρεολόγιο που γεννιέται μέσα μου εξαιτίας αυτού του βιασμού Φυσικά κόβω τις λέξεις κατακερματίζω τις προτάσεις αντιστρέφω τα νοήματα μ' έναν πρωτόγονο τρόπο όπως «ναι και ούτε μηδεπόποτε, ποιος; Αυτός; Όχι, γιατί, το μπουρδέλο μου ο Καρδερίνης φταίει για όλα, άι σιχτήρ, κι αυτός κι εγώ, το κιβούρι σου, να πεθάνετε όλοι όχι, γιατί; Του γιού σου, το παιδί μου» το τελευταίο κρύβει και παράπονο. Αλλά το αποτέλεσμα, δυστυχώς είναι τραγελαφικό. Παραγγέλνω ένα σάντουιτς και βγαίνει βουβό ένα «του γιού σου» μια περσί κι αν έχω προλάβει να σκεφτώ «το μπουρδέλο μου» έχει καλώς αλλιώς βουβά «το κιβούρι σου» και δεν φτάνουν αυτά είναι και τα άστρα Η α μάθω ποτέ; Γιατί είμαι μέσα θα μάθω ποτέ; «το Χριστό σας, την Παναγία σας το κιβούρι μου άι σιχτήρ» κανείς μέσα μου.

Βένης

αρ.πρ.3891/10-3-09

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΟΥ Κ.Κ.ΕΛΕΘΝΑ ΘΗΒΑΣ
Δια της διαθήκης

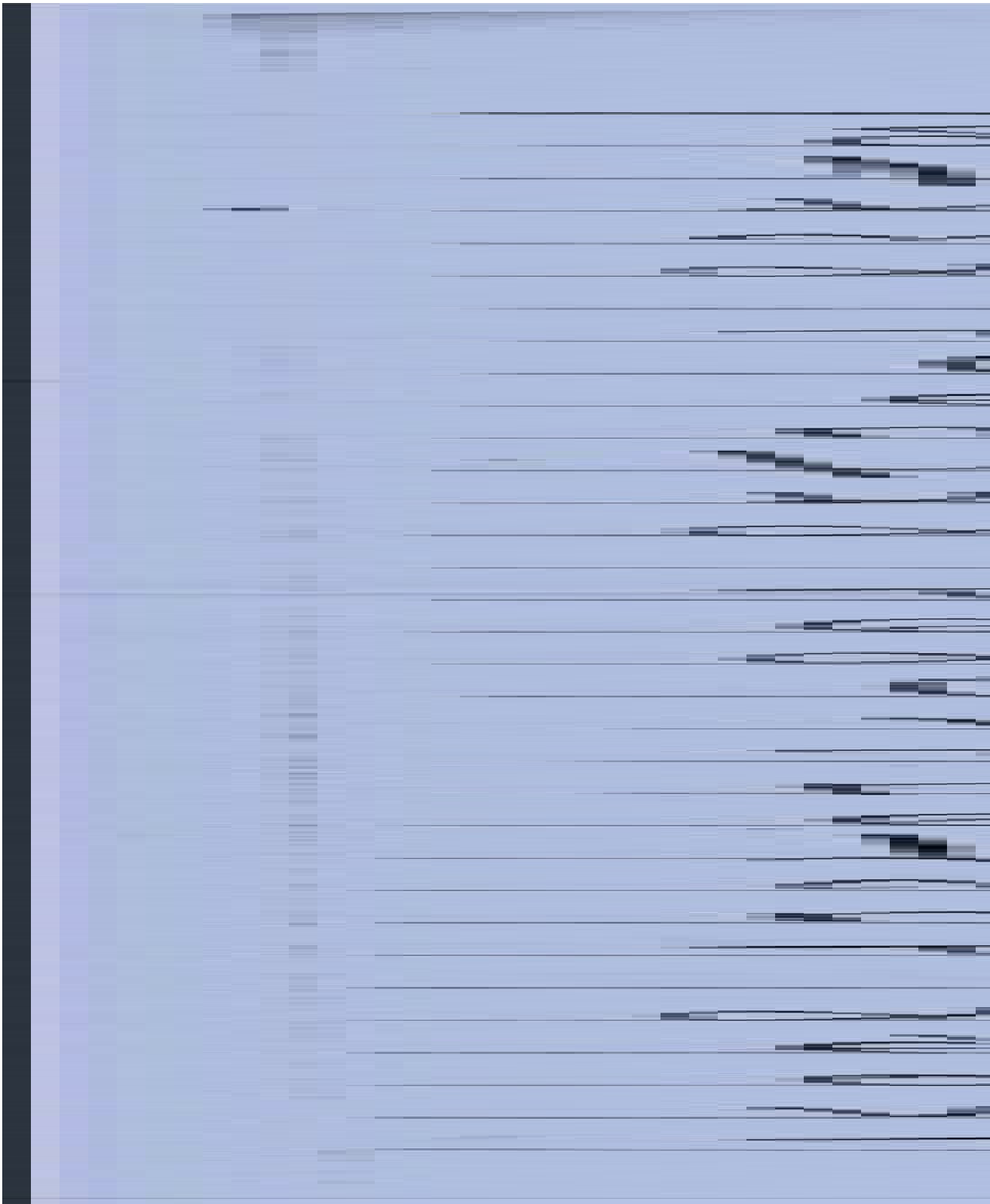
Ελευθερία-Θίβα 9-3-2009

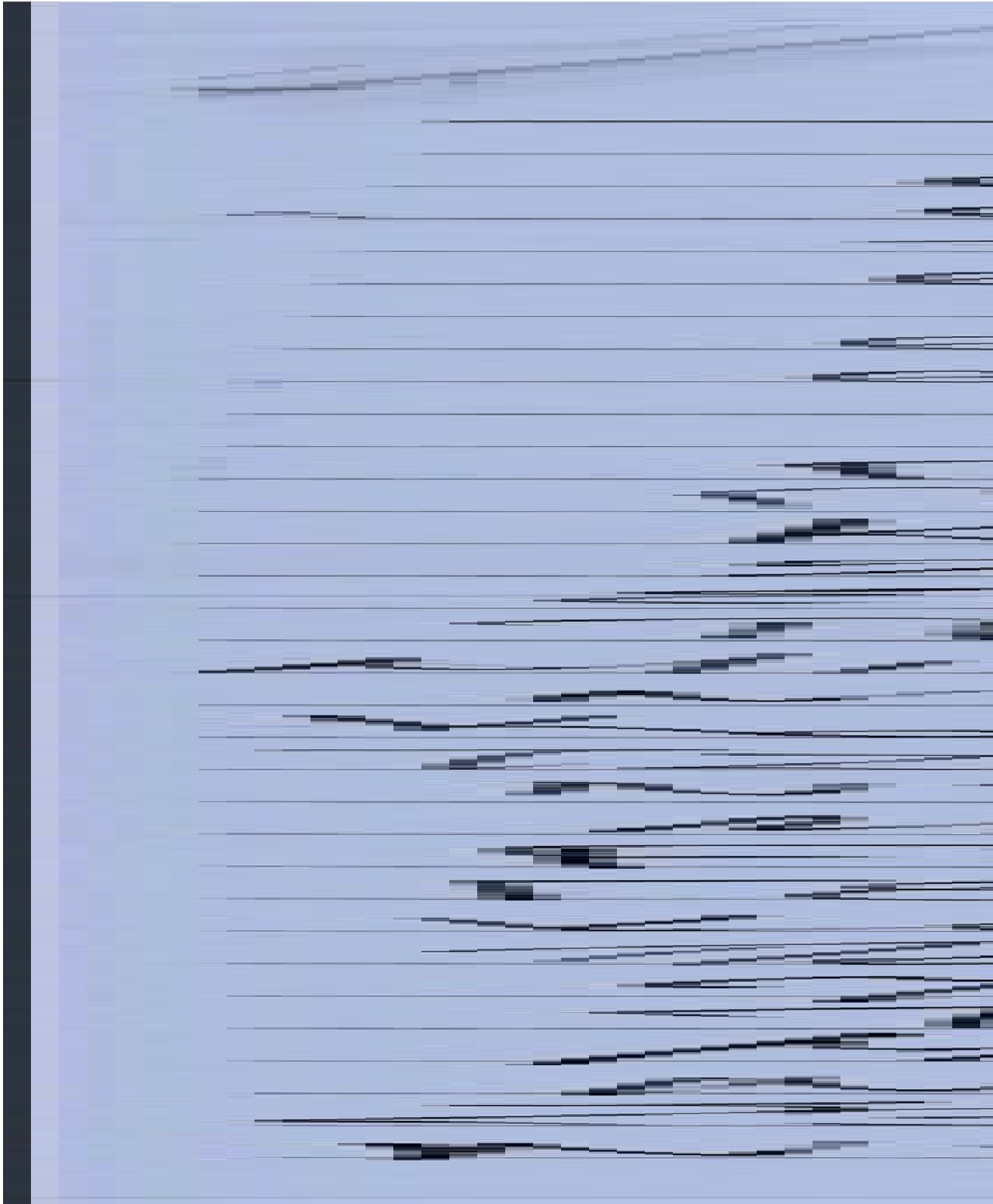
Τα τελευταία χρόνια στα καρτοτηλέφωνα που χρησιμοποιούν οι κρατούμενοι στα σωφρονιστικά καταστήματα της Ελλάδας έχει επιβληθεί φραγή σε οποιαδήποτε κλήση επιχειρήσει ο κρατούμενος σε τηλεφωνικά νούμερα πληροφοριών, όπως το 11888 και σε οποιονδήποτε τηλεφωνικό αριθμό αρχίζει απ' το νούμερο 1 και, φυσικά έτσι αποκλείεται η πρόσβαση του κρατούμενου σε επάχως χρίζουσες πληροφορίες όπως π.χ. η εύρεση ειδικού ιατρού για συγγενή του που βρίσκεται έξω σε κρίσιμη κατάσταση κ.ά.

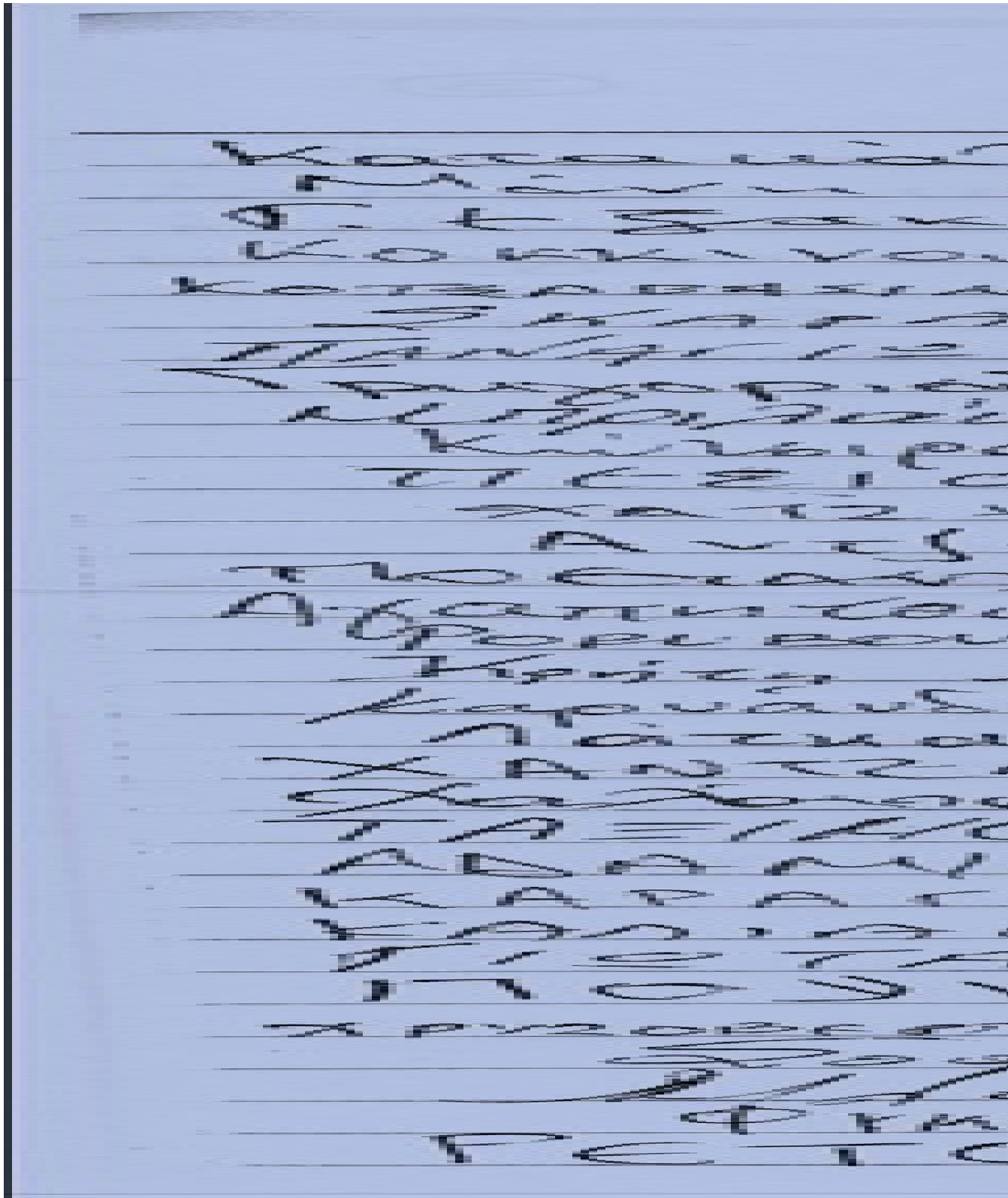
Στις 20 Φεβρουαρίου 2009 επιβλήθηκε φραγή και στα προδείματα που προσφέρουν διάφορες εταιρίες νομίμως συγχρηματοδοτούμε με τον ΟΤΕ και χρεώσαν την υπεραστική κλήση πολύ φθηνότερα. Τα αριθμητικά αυτά προδείματα ξεκινούν από 801 ή 807 και δύναται να τα χρησιμοποιήσει οποιοσδήποτε Έλληνας πολίτης ή/και, πλέον των εκκλησίων. Αμέσως μόλις σχηματίσει ο κρατούμενος το νούμερο 801 ή 1 στο καρτοτηλέφωνο διακόπτεται η τηλεφωνική σύνδεση και αναγράφει ΒΛΑΒΗ 532 που σημαίνει ΦΡΑΓΗ.

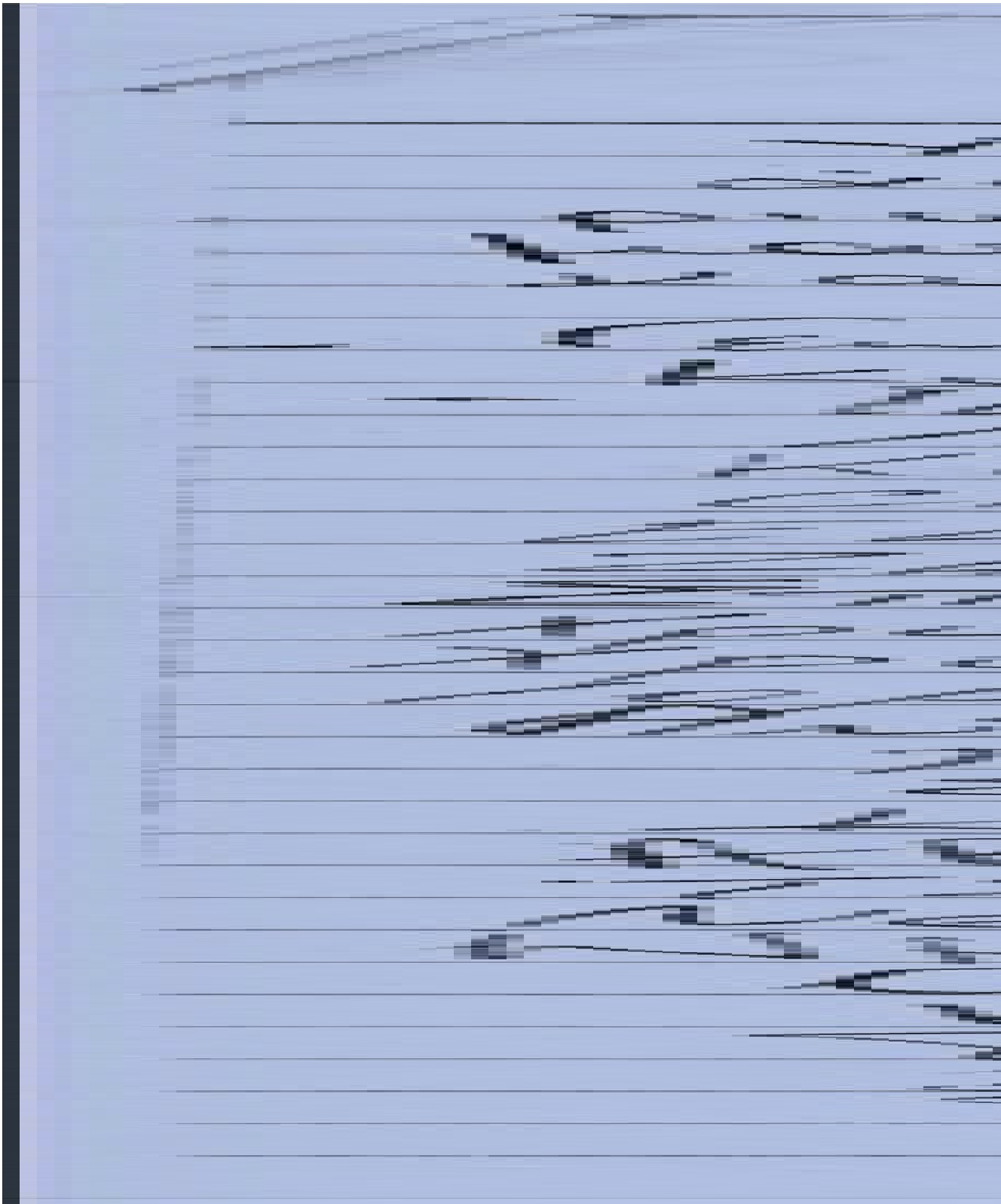
Έτσι, είμαστε αναγκασμένοι να ψοδάσουμε υπέρδικα κι αβάσταχτα για εμάς ποσά σε τηλεφωνήματα για να επικοινωνήσουμε με τις οικογένειές μας, τους δικηγόρους μας, ανθρώπους και φορές που θα βοηθήσουν στην ηθική μας στήριξη και στην εξασφάλιση της δίκαιης εκδίκασης της υπόθεσής μας.

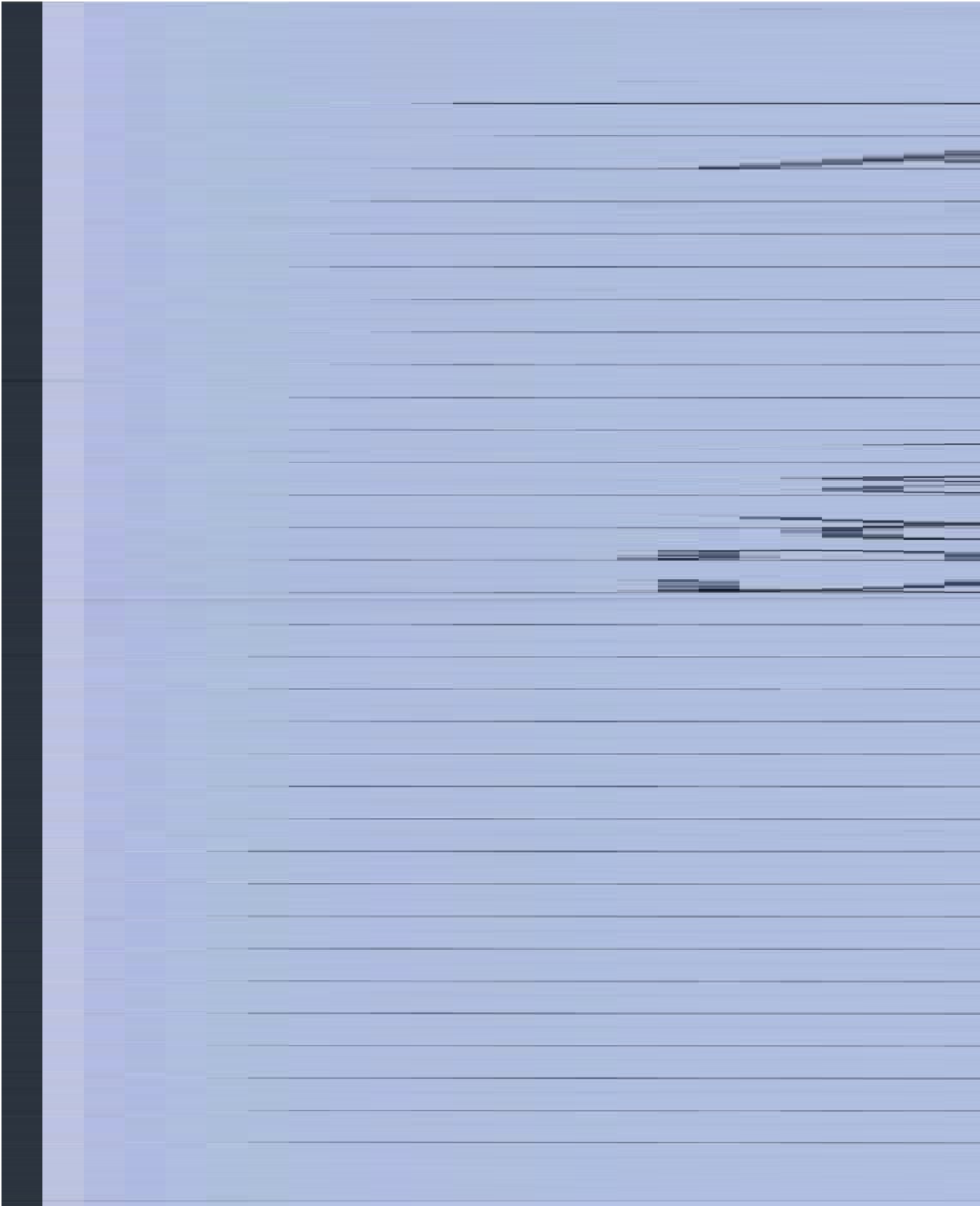
Βεβαίως, αναγκωρίζουμε την σύνταξη τηλεφωνική χρήση του τηλεφώνου που υποχρεώμαστε να τυρρίσωμε από το νόμο ως

ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΛΗΜΜΕΛΙΟΔΙΚΕΙΟ ΣΥΡΟΥ

(Δια της Κας. Εισαγγελέως Πλημ/κών Σύρου)

ΑΙΤΗΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΣΕ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (άρ. 86§13 ΠΚ)

&

ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΠΟΙΝΩΝ (άρ. 551 ΚΠΑ)

του ΑΑΑΑΑ ΒΒΒΒΒ του ΓΓΓΓΓ και της
ΔΔΔΔΔ, κάτ. ΕΕΕΕΕ (οδός ΖΖΖΖΖΖ 69)

Έχω καταδικαστεί με τις παρακάτω αποφάσεις του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Σύρου στις πιο κάτω ποινές:

1. Με την με αρ. 536/7-11-2007 ερήμην καταδικαστική απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Σύρου καταδικάστηκα σε ποινή φυλάκισης 8 μην. (που μετατράπηκε προς 4,40€ ημερησίως) και χρηματική ποινή 600€ για το αδίκημα της μη έγκαιρης καταβολής εισφορών ΤΕΒΕ,
2. Με την με αρ. 358/5-7-2006 ερήμην καταδικαστική απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Σύρου καταδικάστηκα σε ποινή φυλάκισης 5 μην. (που μετατράπηκε προς 4,40€ ημερησίως) και χρηματική ποινή 200€ για το αδίκημα της μη έγκαιρης καταβολής εισφορών ΤΕΒΕ,
3. Με την με αρ. 367/5-7-2006 ερήμην καταδικαστική απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Σύρου καταδικάστηκα σε ποινή φυλάκισης 4 μην. (που μετατράπηκε προς 4,40€ ημερησίως) και χρηματική ποινή 200€ για το αδίκημα της μη έγκαιρης καταβολής εισφορών ΤΕΒΕ.

Ι) Αίτημα μετατροπής ποινών σε κοινωφελή εργασία

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 6 ΠΚ : «6. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από ένα μήνα και έχει μετατραπεί σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο μετατρέπεται περαιτέρω σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάσθηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας που το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι εφικτή.»

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 13 ΠΚ : «13. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να αποφανθεί περί μετατροπής ποινής στερητικής της ελευθερίας, με αίτησή του στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, αυτός που καταδικάστηκε μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή.» Όπως δέχεται η θεωρία και νομολογία, η περαιτέρω μετατροπή σε κοινωφελή εργασία μπορεί να γίνει και με νέα συμπληρωματική απόφαση κατόπιν αιτήσεως του καταδικασμένου (ίδτετε Μιχ. Μαργαρίτη, *Ποινικός Κώδικας*, υπό αρ. 82ΠΚ, αρ. 30 σελ. 210, και ΑΠ 319/2001 ΠΧ ΝΑ 980, ΑΠ 1400/98 ΠΧ ΜΘ 738)

Επειδή η ποινή μετατροπής σε κοινωφελή εργασία είναι δυνατή στην Περιφέρεια του Πρωτοδικείου Σύρου, καθόσον με το ΠΔ 195/2006 (ΦΕΚ Α 199/14.9.2006) ιδρύθηκε στη Σύρο Υπηρεσία Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής με αρμοδιότητα την περιφέρεια Πρωτοδικείων Σύρου, Νάξου και Σάμου.

Επειδή σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση ΥΑ 86364 (ΦΕΚ Β 1870/12-9-2008) «Κατάρτιση νέου πίνακα φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του θεσμού παροχής κοινωφ. εργασίας», ορίστηκε ο Δήμος ΕΕΕΕΕΕΕΕ αρμόδιος δημόσιος φορέας για την υποδοχή ατόμων για να παράσχουν κοινωφελή εργασία.

Επειδή προσκομίζω βεβαίωση του Δήμου ΕΕΕΕΕΕΕΕΕΕ, από την οποία βεβαιώνεται ότι μπορεί να με δεχτούν για να εργαστώ στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος.

Συνεπώς, επειδή είναι δυνατή η μετατροπή των ποινών φυλάκισης που μου επιβλήθηκαν με τις πιο πάνω αποφάσεις σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, ζητώ όπως η κάθε μέρα φυλάκισης μετατραπεί σε 2 ώρες παροχής κοινωφελούς εργασίας.

II) Αίτημα συγχώρευσης ποινών

Επειδή καμία από τις ποινές που μου επιβλήθηκαν με τις πιο πάνω αποφάσεις δεν έχω αποτίσει με εξαγορά.

Επειδή παραιτούμαι των προθεσμιών του άρθρου 166 ΚΠΔ, με σκοπό τη σύντομη συγχώρευση των παραπάνω ποινών μου.

Επειδή δηλώνω ότι παραιτούμαι από την κλήτευση και τις προθεσμίες κλήτευσής μου.

Επειδή νομίμως προσκομίζω και επικαλούμαι αποσπάσματα των παραπάνω καταδικαστικών αποφάσεων, καθώς και εξουσιοδότησή μου προς τον υπογράφωντα την παρούσα πληρ. Δικηγόρο μου όπως παραστεί κατά τη συζήτηση της παρούσας αιτήσεως.

Επειδή το Δικαστήριό Σας είναι το καθ'ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για να εξετάσει όλα τα παραπάνω αιτήματά μου, καθόσον όλες οι προαναφερθείσες αποφάσεις μου έχουν εκδοθεί από το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Σύρου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΖΗΤΩ

(1) Να γίνει δεκτή παρούσα αίτηση,

(2) Να μετατραπούν οι ποινές φυλάκισης που μου επιβλήθηκαν με τις με αρ. 536/2007, 358/2006, και 367/2006 αποφάσεις του Μον. Πλημ. Σύρου σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, προς 2 ώρες εργασίας ανά ημέρα φυλάκισης.

(3) Να συγχωνευτούν οι παραπάνω αναφερόμενες ποινές των με αρ. 536/2007, 358/2006, και 367/2006 αποφάσεων του Μον. Πλημ. Σύρου, σε συνολική ποινή φυλάκισης και σε συνολική χρηματική ποινή.

Σύρος, 24-11-2008

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος του αιτούντος

Ελληνικά Βιβλία

Άγγελος Α. Τσιγκρής, (2003), *Αντεγκληματική πολιτική για την Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, σελ.103-130

Έφη Λαμπροπούλου, (1999), *Κοινωνιολογία του ποινικού δικαίου και των θεσμών της ποινικής δικαιοσύνης*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, σελ.37-167

Στέργιος Αλεξιάδης, (2001), *Σωφρονιστική*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Σακκουλά, σελ.1-41

Ξενόγλωσσα Βιβλία

Angela Y. Davis, (2008), *Δημοκρατία χωρίς δεσμά – Συζητήσεις με τον Eduardo Mendieta*, Αθήνα, Άγρα Α.Ε, σελ.23-65

Cooke et al, (1990), *Psychology in prisons*, London, Routledge, pages 12-49

Michel Foucault, (1976), *Επιτήρηση και τιμωρία-Η γέννηση της φυλακής*, Αθήνα, Κέδρος Α.Ε, σελ.11-21

Michel Foucault, (1999), *Ο μεγάλος εγκλεισμός*, Αθήνα, Μαύρη Λίστα, σελ.21-30

Εγκυκλοπαίδειες – Λεξικά

Αλεξιάδης Α. κ.ά.,(1970), Βασική εγκυκλοπαίδεια Κοντέου, Θεσσαλονίκη,Κοντέου, Τόμος 6^{ος}, σελ.386-387

Ιορδανίδου Α. κ.ά., (1996), Σύγχρονο λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας–Ορθογραφικό – Ερμηνευτικό, Αθήνα, Πατάκης, σελ.682

Jonathan Crowther, (1995), *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, New York, Oxford University Press, page 147

Άρθρα

Σάκης Ιωαννίδης, (2011), Ανηλίκων ενήλικη βία, *Parallaxi*, τεύχος 169, σελ.16-18

Aurore Brien, (2007), Φάμπρικα εκτελέσεων στη χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου, Le Monde, τεύχος 493, σελ.32

Ιστοσελίδες

<http://ebvomadiaio-rantevou.pblogs.gr>

<http://www.astynomia.gr>

<http://www.wikipedia.gr>

<http://www.eurozoi.gr>

<http://kakopoihsh.wordpress.com>

<http://www.asante.gr>

<http://europa.eu>

<http://or2003emcdda.europa.eu>

<http://eglima.wordpress.com>

<http://www.kathimerini.gr>

<http://www.ygeiaonline.gr>

<http://el.wikipedia.org>

<http://www.statistics.gr>

<http://ec.europa.eu/eurostat>